1893 80 pokib 1973 Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 23. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 5-го ЛЮТОГО 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, FEBRUARY 5, 1974 No. 23. VOL. LXXXI.

Велика громада супроводила на вічний спочинок св. п. Дмитра Шмаґалу

Клівленд. — Минулої п'ятниці і суботи тут у приявності Родини, репрезентантів Українського Народного Союзу, багатьох місцевих організацій та великої громади відбулися похорони св. п. Дмитра Шмаґали, одного з найвидатніших наших діячів - піонерів, довголітнього головного радного і від кількох років почесного члена Головного Уряду Українського Народного Союзу. Св. п. Дмитро Шмаґала помер 31-го січня ц. р. на 79-му році життя. Похоронні обряди почалися в п'ятницю, 1-го лютого, відправою парастасу і панахиди в похоронному заведенні Михайла Колодія о год. 8-ій вечора. Відправляли парох церкви св. Андрея о. Лев Тимків та о. Бендик, ЧСВВ, в заступстві пароха церкви свв. Петра і Павла о. шамб. д-ра Дмитра Гресьика, який на кілька днів перед смертю св. п. Дмитра Шмаґали відвідав його перед своїм виїздом на відпустку. Співав принагідний хор. Похоронне заведення було заповнене жалобною громадою, що прийшла віддати останню прислугу Покійному. Український Народний Союз на цій панахиді, як і наступного дня під час похорону репрезентував головний предсідник Йосип Лисогір. В похоронах також взяли участь колишній заступник головного предсідника та довголітній приятель і співпрацівник Покійного в Головному Уряді інж. Степан Куропась, колишня довголітня заступниця головного предсідника Геновефа Зепко - Жеребняк, головні радні проф. Мирон Куропась і д-р Богдан Футей, представники Окружного Комітету та поодиноких Відділів УНСоюзу і численна громада.

В суботу, 2-го лютого, о год. 9-ій рано, після короткої відправи, що її в похоронному заведенні відслужив о. Лев Тимків, домовину з тлінними останками св. п. Дмитра Шмаґали винесли на своїх раменах внуки Покійного Ярослав і Данило Бобичі, Євген Волошин молодший та діти близьких кревних Покійного Роберт Камінський і Зенон Голубець. Почесними домовиноносцями були Йосип Лисогір інж. Степан Куропась, пані Геновефа Зепко - Жеребняк та проф. Мирон Куропась і д-р Богдан Футей. В церкві св. Андрея на Пармі заупокійну св. Літургію відправив о. Л. Тимків й опісля тлінні останки св. п. Дмитра Шмаґали покладено на вічний спочинок на цвинтарі св. Петра і Павла, що його Покійний свого часу допоміг придбати. Над відкритою могилою прощали св. п. Дмитра Шмаґалу Йосип Лисогір від УНСоюзу, д-р Богдан Футей від очолюваного ним місцевого Відділу УККА, Іван Фур від Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в заступстві його голови Василя Ліщинського, який в тому дні нездужав та інж. Степан Куропась від приятелів і співпрацівників Покійного в УНСоюзі і громадян та почесних членів Головного Уряду. Інший почесний член Головного Уряду УНС та близький приятель і співпрацівник Покійного, Володимир Дідик з Детройту був в дорозі на похорон, але з уваги на страйк водіїв вантажних автомобілів, які бльокували шляхи, не міг приїхати на час.

Св. п. Дмитро Шмаґала

Після похоронів відбулася жалобна зустріч, під час якої син Покійного, головний радний УНСоюзу проф. Тарас Шмаґала, в імені Родини подякував численно зібраним за участь в похоронах.

ПОСАДНИК ЕЛІЗАБЕТУ, Н. ДЖ., ВСТАНОВИВ РАЦІОНУВАННЯ БЕНЗИНИ

Елізабет, Н. Дж. — Томас Данн, посадник Елізабету, Ню Джерзі, проголосив „виїнятковий стан" і встановив раціонування бензини, з огляду на великий брак цього пального. Починаючи з понеділка, 4-го лютого, бензинові стації Елізабету в паристі дні, наприклад, 12-го, 14-го тощо, продаватимуть бензину тільки тим автам, яких реєстраційні таблички кінчаються паристими числами.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	3,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	335
ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	2,665

Впродовж січня ц. р. одержала Головна Канцелярія 335 аплікацій нових членів. Серед них по три і більше аплікацій надіслали наступні організатори і секретарі Відділів:

Іван Одежинський (В. 153, 216, 268 і 424) — 15 аплікацій нових членів, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 8, д-р Микола Шпитко (В. 489) — 8, Ярослав Леськів (В. 133) — 7, Михайло Кігічак (В. 240) — 7, Текля Мороз (В. 465) — 7, д-р Іван Флис (В. 267) — 6, Марія Юзик (В. 492) — 6, Анна Гарас (В. 47) — 5, Іван Пригода (В. 200) — 5, Петро Вербовецький (В. 438) — 5, Дан Марцинюк (В. 502) — 5, Гелен Олек (В. 22) — 4, Андрій Іванюк (В. 106 і 118) — 4, Теодор Литвин (В. 272) — 4, Емануїл Притула (В. 337) — 4, Дмитро Попадинець (В. 434) — 4, по 3 аплікації — Павло Шевчук (В. 13), Квітка Стецюк (В. 25), Карло Сачко (В. 53), Роман Татарський (В. 94), Карло Кобіто (В. 140), Григорій Корбяк (В. 146), Марія Пелехата (В. 165), Теодор Кубарич (В. 217), Тиміш Мельник (В. 277), Іван Малко (В. 320), Василь Цюпа (В. 325), Василь Коруд (В. 339), Марія Сверида (В. 343), Михайло Каркоць (В. 345), Василь Попович (В. 367), Іван Данківський (В. 375), Яків Бурій (В. 402), Ілля Курман (В. 408), Олександра Дольницька (В. 434), Евстахія Мінянич (В. 450), Єфим Омельченко (В. 454), Осип Фаринич (В. 462), Микола Хомин (В. 464), Дарія Манило (В. 474), Ярослав Блищак (В. 486) та Іван Сенич (В. 140).

Сенатор Менсфілд відповів Президентові на Послання про Стан Унії

Вашингтон. — Сенатор Майк Менсфілд, лідер Демократичної більшости в Сенаті, у п'ятницю, 1-го лютого, відповів президентові Ніксонові на його Послання про Стан Унії. У промові, яка була передана через радіо та телебачення, сен. Менсфілд сказав, що хоч Конґрес головну увагу присвячуватиме тим важливим проблемам, що їх Президент назвав у своєму Посланні, то Конґрес і суди мусять продовжувати розсліджування Вотерґейтської афери, щоб „очистити політичні процедури країни". У цій відповіді Демократичної партії сен. Менсфілд відкинув твердження президента Ніксона, що „досить одного року Вотерґейту", а заявив, що справа мусить бути доведена до кінця, навіть якщо б це потривало „кілька місяців, чи років". Лідер Демократичної більшости в Сенаті хвалив президента Ніксона та державного секретаря Генрі Кіссінджера за ведення закордонної політики, особливо за полагодження недавнього конфлікту на Влиз. Сході. Але він також закликав Уряд знайти способи поліпшити відносини між ЗСА та Латинською Америкою, а також з країнами Західньої Европи та з Японією. Схвалюючи скликання президентом Ніксоном міжнародної конференції в справі енерґетичної кризи, сен. Менсфілд заявив, що Сенат зробить все можливе для поборювання цієї кризи. Він закликав Уряд і американський народ допомогти в зреформуванні системи фінансування виборчих кампаній, а також висловив надію, що Президент дещо зменшить бюджет на фіскальний рік 1975. Як відомо, цей бюджет тепер виносить 304.4 більйона долярів. Хоч сен. Менсфілд заторкнув багато проблем, то головною ціллю його промови було відповісти президентові Ніксонові в справі Вотерґейту. Він заявив, що Конґрес продовжуватиме своє слідство Вотерґейтської афери та далі розглядатиме можливості формального обвинувачення Президента, бо це „обтяжливі, але неминучі обов'язки" Конґресу.

Страйк незалежних водіїв вантажних авт продовжується

Вашингтон. — Страйк незалежних водіїв і власників вантажних авт, який розпочався минулої п'ятниці, продовжується і охопив понад 20 стейтів. У деяких випадках до незалежних водіїв, які протестують проти браку пального Дізеля та проти високих цін на цей рід пального, приєднуються також водії, які працюють для великих транспортових фірм. З огляду на цей страйк, в деяких місцевостях вже тепер відчувається брак харчових продуктів і бензини, бо водії не тільки не доставляють цих продуктів, а також бльокують в'їзди до бензинових стацій. Губернатори Пенсилвенії та Огайо викликали Крайову Ґвардію, бо вже було багато випадків насильства проти тих водіїв, які не прилучилися до страйку. Кілька осіб були поранені, а один водій вбитий. Губернатор Мілтон Шепп із Пенсилвенії, який є головою Конференції Губернаторів Середньо - Атлянтійського району, та представники федерального Уряду в неділю, 3-го лютого, відбули наради з представниками незалежних водіїв і власників вантажних автомашин. Губ. Шепп закликав водіїв проголосити 45-денне мораторіюм на страйк, щоб запобігти „економічній кризі", яка охоплювала б цілу країну. Але речники незалежних водіїв і власників вантажників заявили, що страйк продовжуватиметься поки Уряд не задовольнить їхніх вимог. У неділю вечером Вілліям Сайман, голова Федерального Енерґетичного Управління, заявив, що Уряд постарається розв'язати деякі проблеми страйкуючих водіїв, але сказав, що неможливо буде обнизити ціни на пальне Дізеля. В. Джей. Юзері, асистент президента Ніксона для робітничих справ, сказав, що якщо страйк не буде припинений до кількох днів, то Білий Дім вимагатиме від Конґресу проголосування надзвичайних законів, які наказували б водіям припинити цей страйк. Але Юзері заявив, що Уряд зробить все можливе, щоб задовольнити вимоги страйкуючих незалежних водіїв і власників вантажників.

Комісія в справі статусу жінок схвалила програму міжнародного року жінки в 1975 році

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — У висліді нарад 25-ої сесії Комісії в Справі Статусу Жінок Об'єднаних Націй схвалено загальні напрямні для влаштування у 1975 р. Міжнародного Року Жінки. Як відомо, ще Генеральна Асамблея ОН в 1972 р. проголосила Міжнародний Рік Жінки, який матиме за основну мету сприяти рівноправності жінок у світі та визнання „вкладу жінки у розвиток людства". Темою Міжнародного Року буде „рівність, розвиток і мир". Незалежно від того, Комісія розглянула і схвалила ряд рекомендацій, що стосуються статусу жінок в окремих країнах світу.

На засіданні Комісії представник ЗСА пані Патріша Гутар подала до відома текст проклямації президента Р. Ніксона про проголошення в ЗСА Міжнародного Року Жінки в 1975 році із закликом до федерального, стейтових і муніципальних урядів, а також різних організацій перевести відповідну підготовку для відзначення „ролі жінки у суспільстві".

1,500 слухачів оваційно вітали Ганну Колесник під час її концерту в Ірвінґтоні

Ірвінґтон, Н. Дж. (З. С.) — Окружена китицями квітів, білою хустиною пригортаючи букет рожів до грудей, Ганна Колесник, ще донедавна прімадонна Київської Опери, сьогодні вільна артистка всього українства, співала загально - популярний „Рушничок" — перший із двох наддатків — серед тиші авдиторії, в яку часто - густо вривалися зітхання до сліз зворушених слухачів, які виповнили по береги репрезентативну, хоч і не зовсім акустичну залю клюбу „Наваго" в Ірвінґтоні минулої неділі, 3-го лютого. Сама зворушена до сліз солістка відспівала ще один наддаток, „Нащо мені чорні брови", віддячуючися своїми блискучими „карими очима" численній публіці за оваційно-теплі оплески, які не вгавали довго після закінчення програми вечора.

„Вірте, чи ні, але справді

(Закінчення на стор. 5-ій)

КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ОН ПОЧАЛА СВОЮ РІЧНУ СЕСІЮ

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — згідно з дотеперішньою практикою і визначеним пляном, 30-та сесія Комісії Прав Людини Об'єднаних Націй почала свою роботу 4 лютого. Сесія триватиме до 8 березня і розгляне наступні справи і проблеми:

1. Небезпеки і можливості для практичного примінювання і зберігання основних прав людини в обличчі модерних наукових і технологічних досягнень. 32-членна комісія розгляне різні звідомлення на цю тему, а також проєкт встановлення міжнародного стандарту з метою забезпечити право на збереження особистих таємниць і охорону окремих осіб перед стосуванням підслухових апаратів, „серуму правди" і невластивих психологічних дослідів.

2. Виготовлення проєкту міжнародної декларації про виелімінування релігійної нетерпимости. Цей проєкт є вже у підготовці упродовж останніх десяти років і є вигляди, що буде схвалений Генеральною Асамблеєю ОН осінню цього року.

3. Виготовлення висновків і рекомендацій Комісії на базі минулорічної дискусії щодо здійснення в країнах світу економічних, соціяльних і культурних прав. Вичерпне звідомлення на цю тему має бути схвалене під кінець нарад сесії.

4. Обміркування заходів щодо охорони прав не-громадян. Комісія розглядатиме це питання під кутом „леґальної міжнародної охорони прав людини осіб, які не є громадянами країни, в якій живуть", і під кутом „експлуатації праці шляхом таємного і нелеґального спроваджування чужоземних робітників".

5. Аналіза ситуації на відтинку пошанування основних прав людини в колоніяльних і залежних країнах у зв'язку з загальною концепцією про самовизначення.

6. Розгляд Ад-гок Комісії для періодичних звідомлень та всіх інших ад-гок комісій, які були покликані в минулому році для розгляду окремих питань. Між іншим буде розглянуто рекомендації спеціяльної робочої комісії, завданням якої було опрацювати процедуральні правила для цих комісій ОН, які займатимуться розслідуванням порушування основних прав людини П'ятичленна робоча комісія закінчила в цій справі свою працю і приготовила проєкт процедуральних правил, що його Комісія повинна на своїй сесії розглянути і схвалити.

7. На порядку нарад Комісії є справа основних прав арештованих осіб, а також аналіза права кожної людини мати охорону перед самовільним арештуванням, притримуванням без судового дозволу і екзилем.

Розгляд порушування основних прав людини

Як відомо, для цього в системі Комісії Прав Людини існує спеціяльна і досить ускладнена процедура, враховуючи характер Об'єднаних Націй як виключно міждержавного чи наддержавного об'єднання. Для розгляду фактів порушування основних прав людини, про що Комісія Прав Людини одержує інформації з різних, не тільки державних, джерел, існує Ад-гок Робоча Група Експертів. Крім того діє Підкомісія для Справ Дискримінації, яка згідно з дорученням Комісії Прав Людини, а також додатковим уповноваженням Економічної і Соціяльної Ради з 1970 року систематично вивчає т. зв. „грубі порушування основних прав людини" на основі інформацій „з усіх доступних джерел". Ця Підкомісія відбула свою сесію в 1973 році, на якій розглянула понад 7,000 інформацій про порушення основних прав людини. З уваги на те, що праця Підкомісії має конфіденційний характер, її звідомлення є доступні тільки членам Комісії Прав Людини. Рекомендації цієї Підкомісії послужили матеріялом для опрацювання процедуральних правил обслідування порушень прав людини. На базі цих конфіденційних звідомлень і рекомендацій Підкомісії, Комісія Прав Людини оформлює в окремих питаннях свої резолюції і рекомендації для Економічної та Соціяльної Ради ОН, й через неї і для Генеральної Асамблеї ОН.

Комісія Прав Людини ОН на 1974 рік складається з 32 членів, обраних Економічною і Соціяльною Радою. В Комісії заступлені в цьому році такі держави: Австрія, Болгарія, Білорусь, Чіле, Домініканська Республіка, Еквадор, Єгипет, Франція, Ґана, Індія, Іран, Ірак, Італія, Ливан, Маврітіюс, Мексіко, Голляндія, Нікараґуа, Ніґерія, Норвегія, Пакістан, Філіппіни, Румунія, Сенеґаль, Тунісія, Туреччина, Великобританія, Танзанія, ЗСА, Венесуеля, Заїре та СССР.

СССР говорить про „права" і їх заперечує

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — У звідомленні про „цивільні і політичні права" громадян Совєтського Союзу, переданого для Ад-гок Коміту Комісії Прав Людини Об'єднання Націй, є включений текст „указу" ч. 801 Ради міністрів СССР з 22 вересня 1970 р., яким совєтський уряд реґулює виїзд з СССР та поворот назад. Урядовий розпорядок передбачає чотири роди паспортів для совєтських громадян: а) дипломатичні, б) офіційні, в) моряцькі, і г) цивільні.

У статті 14, яка говорить про „офіційні паспорти", підрозділ б) уточнює питання совєтських закордонних кореспондентів. Там стверджується коротко, що „офіційні паспорти видаються. . . кореспондентам Телеграфічного Агенства СССР Ради міністрів СССР, і газет „Известия" і „Правда". Мова тут, очевидно, про ТАСС та орган ЦК КПСС „Правду" і орган Верховної ради СССР „Известия". У зв'язку з цим, що видавання закордонних паспортів, як і паспортів в загальному для совєтських громадян є в компетенції Міністерства внутрішніх справ СССР, ця постанова про „офіційні паспорти" для кореспондентів ТАСС, „Правди" та „Известий" виразно виключає можливість для будь-якої республіканської газети совєтської республіки мати за кордоном власного кореспондента. Не може мати такого кореспондента також, наприклад, РАТАУ, пресово-телеграфічне агенство Української ССР. У висліді, місія УССР при ОН та представництва УССР при всяких міжнародних організаціях не мають можливости користуватися власною пресовою службою, а тільки центральними московськими агенствами.

Така дискримінація національних республік на цьому тільки одному відтинку не перешкоджає, однак, совєтському урядові твердити про „повне здійснення в СССР цивільних і політичних прав".

В ЮҐОСЛАВІЇ ПОЧАЛИ ПЕРЕСЛІДУВАТИ УКРАЇНЦІВ, В БАНЯ ЛУЦІ АРЕШТОВАНО МИКОЛУ КАГАНА

Ню Йорк. — Згідно з вістками з Европи, ще в листопаді 1973 року югославські власті арештували Миколу Кагана, секретаря Українського Культурного Товариства в Баня Луці, відомого культурного діяча, під закидом, що він одержував з Заходу українські публікації та піддержував кореспонденцію з українськими редакціями на Заході. Микола Каган ще далі перебуває в тюрмі і є вістки, що незабаром мав би відбутися над ним суд. Йому 74 роки.

В тому самому часі почалася також нагінка з боку деяких русофільських кіл проти українських культурних діячів. Востаннє таку атаку принесло „Руске слово" з Нового Саду в числі з 18 січня 1974 р., в якому заатаковано теж письменника Михайла Ковача.

В українських колах в Юґославії зв'язують ці репресії з відвідинами заступника міністрів внутрішніх справ СССР Щуміліна, що відбулися в листопаді минулого року і під час яких започатковано співпрацю між КҐБ і юґославськими органами безпеки. Одночасно з урядовими репресіями русофільські кола в Юґославії, зокрема в тих областях, де живуть українські переселенці, тобто в Бачці і в Сремі, посилили свою акцію проти будь - яких проявів українського культурного життя, і проти української мови в публікаціях, в радіо й культурно - освітньому житті. Посилився антиукраїнський курс під впливом провокацій та інтриг совєтських агентів і місцевих совєтофілів.

Комуністи Югославії мають клопіт з дисидентами

Београд. — Користаючись вістками, які надійшли від кореспондентів західніх газет, американська преса присвятила досить багато місця справі вісьмох юґославських дисидентів, викладачів Београдського університету. Цими марксиськими дисидентами мали б бути професори філософічного факультету: Светозар Стояновіч, Михайло Марковвич, Любомир Тадича, Загоркі Пешич-Голубович, Милорад Животович, Драголюб Мичунович, Триво Індича і Небойси Попова. Професорів обвинувачують в „анархо-лібералізмі", нарушенні партійної дисципліни, конфлікті з доктриною партії й інших проступках. На протязі кількох літ згадані викладачі, користуючись відносною університетською свободою, постійно протестували проти фальшивої інтерпретації юґославським урядом філософії Маркса-Енґельса-Леніна, закидали урядові невміння вести „по-соціялістичному" економію країни і проповідували зміну на найвищих щаблях партії. Не бажаючи викликати „війни" внутрі комуністичної партії, уряд хотів піти на компроміс і запропонував, що переведе згадану вісімку на наукову працю, але з забороною викладати в будь-якому університеті. Дисиденти відмовились і зі свого боку пропонували дати їм однорічні платні вакації з правом викладати в університетах західніх країн. Положення, в якому опинилися тепер дисиденти, викликають стурбованість соціялістичних партій на Заході. Вчені Англії, Західньої Німеччини, Данії, Італії, Фінляндії, ЗСА й інших країн висилають поспішно на адресу Тіта і уряду листи і телеграми з протестом проти „потоптання інтелектуальної свободи". Не відомо, чим закінчиться ця інтервенція західніх лібералів, але треба сподіватися, що уряд таки звільнить з праці „вісімку" дисидентів, бо вже є на це познаки. Уряд Тіта зумів обсадити університетські катедри в Београді молодим елементом, який, за оцінкою західніх спостерігачів, займе місце дисидентів.

Переслідують монахів Почаївського монастиря

Москва. — Газета „Ню Йорк Таймс" з 3-го лютого у кореспонденції з СССР інформує про те, що ігумен Почаївського монастиря разом з секретарем Синоду та сімома монахами переслали ще 25 вересня 1973 р. лист до голови Ради церковних справ при Раді міністрів СССР В. В. Куроєдова з проханням припинити на терені монастиря антирелігійну пропаґанду та заходи місцевих совєтських чинників перетворити сам монастир в атеїстичний музей. В листі подана також інформація про те, що влада сконфіскувала монастирську землю, а навіть забрала цю ділянку землі, яку монахи використовували, як монастирський город. Автори листа також жаліються, що в межу з монастирськими приміщеннями побудовано психіятричну лікарню та громадський клюб, що цілком внеможливлює монахам виконувати їхні релігійні практики.

Копії цього листа були поширені, як інформує газета, минулого тижня на терені Москви.

Солженіцину закидають донощицтво

Москва. — Щоб цілком дискредитувати в очах совєтських громадян А. Солженіцина, совєтське пресове агенство „Новості" подало до відома текст „листа" шкільного товариша Солженіцина Н. Д. Віктсвіча, в якому Віткєвіч обвинувачує А. Солженіцина в донощицтві. Згідно з заявою Віктєвіча, Солженіцин зробив на нього донос у тому часі, коли вони обидва були арештовані і відтак засуджені. У висліді цього доносу, твердить Віткєвіч, його засуджено на довголітнє ув'язнення. У відповідь на цю заяву свого кол. товариша і співучасника недолі, А. Солженіцин повідомив, що Віткєвіч зробив таку заяву під натиском влади, щоб врятуватися перед переслідуванням і перед втратою посади професора університету.

ГРАФІКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ НА ВИСТАВЦІ В ШВАЙЦАРІЇ

Женева. — У швайцарському місті Ля-Шо-де-Фон, пише „Радянська Україна" в ч. 14/1974, відкрилась виставка графіки художників України. Експонується близько 130 робіт. Виставку організувало товариство „Швайцарія — СССР" при сприянні міських властей. Творчість художників Совєтської України викликала велике заінтересування у швайцарських відвідувачів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Укрупнення" рабства

Справа реорганізації совєтської колгоспної системи по лінії ліквідації колгоспів, базою яких звичайно було село, у великі одиниці виробництва сільсько-господарської продукції — не нова. Ще Н. Хрущов намагався реалізувати ідею „агроміст", але по його усуненню ця справа дещо була притихла. В минулому році справа „укрупнення" колгоспів поновно набрала актуальности, а в пресі появилися знову статті, автори яких почали доказувати кращу господарську ефективність великих сільсько-господарських колективних одиниць.

Як виявляється тепер, в окремих районах СССР від якогось часу ведуться практичні експерименти з „укрупнюванням" сільського господарства. В газеті „Известия" з 30 січня появилася більша інформаційна стаття голови Ради колгоспів Молдавської ССР Н. Зайченка „Резерви розшуків: перші підсумки молдавського експерименту". Ця стаття кидає світло на шлях, що його стосує совєтський режим на сучасному етапі у своїх заходах добитися можливо найбільшої концентрації сільського господарства і практичної ліквідації сіл-колгоспів.

Н. Зайченко відзначує в статті, що за останні роки „колгоспи і радгоспи досягнули вищого рівня концентрації та спеціялізації виробництва". Цю „концентрацію і спеціялізацію" проводиться не прямо, але з допомогою посередньої ланки „міжколгоспної кооперації". Спершу творилися міжколгоспні організації з автономним управлінням для виконування окремих спеціялізованих завдань Після III Всесоюзного з'їзду колгоспників перейдено на вищий ступень „міжколгоспної кооперації", формуючи т. зв. Ради колгоспів в республіках, краях, областях, районах. Як інформує Н. Зайченко, в Молдавській ССР рішено перевести „практично економічний експеримент", створивши в республіці один керівний орган управління колгоспно-кооперативним сектором — Раду колгоспів, яка фактично очолила переведення в життя пляну „створення великих спеціялізованих об'єднань в ділянці виробництва, перерібки і виготовлюванню кормів", а далі в ділянці „садівництва, виноградства і городництва". Ідеалом нової сільсько-господарської системи в СССР на відтинку, наприклад, садівництва є організувати „укрупнені" колгоспні сади величиною до 50,000 гектарів, виноградники — до 3,000 гектарів і т. д.

Про соціяльний аспект „укрупнювання" колгоспів совєтська газета у цьому випадку не говорить, але він очевидний. Ідеться про суцільну ліквідацію селянства як соціяльної кляси і злиття його з робітничою клясою. Тому то й щораз частіше говориться у совєтській пресі не про селян-колгоспників, а про „сільсько-господарських робітників".

Знущання над в'язнями

Одержувані з України і публіковані Пресовою Службою ЗП УГВР та УІС „Смолоскип" повідомлення про нестерпне і все важче становище українських політичних в'язнів у тюрмах і виправно-трудових таборах Совєтського Союзу не сколихнули ні світовою опінією, ні навіть українською еміґраційною громадою в такій мірі, як це змогли вчинити, наприклад, ревеляції О. Солженіцина про совєтські концтабори в 1918-1956 роках, не зважаючи й на те, що теперішні знущання й повільне фізичне винищування політичних в'язнів органами КҐБ й адміністраціями концлагерів дорівнюють а то й перевищують злочинства сталінського часу.

Встановлені спеціяльними „виправно-трудовими" кодексами й наказами загострення не так у відношенні до кримінальних злочинців, як до політичних в'язнів, позбавляють останніх найосновніших людських прав, загарантованих у кримінальній процедурі всіх країн світу. Політичним в'язням у виправно-трудових таборах обмежено побачення й листування з рідними, заборонено одержувати більшекальорійні харчі, зліквідовано існуючі ще донедавна „вольності" перебування в межах таборів. Щоб виснажити фізично в'язнів, замість належних їм харчів, що дорівнюють 2.300 кальоріям, адміністрація таборів виділює їм поденно протизаконно всього 1.500 кальорій харчів і то дуже поганої якости. Хворим і неспосібним до праці в'язням відмовляють будь-якої лікарської опіки, примушують їх працювати понад норму чи й навіть карають запроторюванням в ізолятори за неспроможність до праці.

В'язні в СССР позбавлені сьогодні найелементарніших прав на такі чи інші культурні зайняття, як наприклад одержування й читання книжок і журналів, малювання, чи й хочби плекання городини і цвітів біля концтабірних приміщень. Не мають цих прав сьогоднішні в'язні в „демократичному" Совєтському Союзі, хоч ними колись навіть за царського режиму користувалися і Ленін й інші комуністичні ідеологи й діячі, позасуджувані на ув'язнення чи заслання. Вони мали можливість працювати науково чи літературно, писати й малювати, мати свої бібліотеки, не кажучи вже про те, що вільно їм було плекати цвіти чи й городину на грядках.

Знущання й загострення тюремних режимів дійшло до такого ступеня, що в'язні, зокрема жінки-українки, щоб рятувати себе мусять проводити голодування, писати скарги і протести не тільки до совєтських судів і державної влади, але й уже до Об'єднаних Націй, апелюючи до урядів і культурних установ різних країн світу, щоб вони стали на оборону топтаних совєтським каґебівським режимом людських прав.

Їхні скарги і протести мусять підтримати українці у вільному світі широкою й безупинною протестаційною акцією.

А. Ґромико прибув до ЗСА

Вашингтон.. — Безпосередньо після закінчення візити Л. Брежнєва на Кубі, совєтський міністер закордонних справ А. Громико, який разом з Брежнєвим був на Кубі, виїхав до ЗСА, щоб тут відбути розмови з державним секретарем Генрі Кіссінджером та президентом Ніксоном. Як інформують, в часі свого перебування в ЗСА А. Громико має в пляні обговорити з американськими державними чинниками питання, зв'язані з нарадами в справі обмеження в Европі збройних сил, а також у справі обмеження атомового озброєння ЗСА і СССР. Поширилися також вістки про те, що А. Громико заторкне питання американсько - кубинських взаємин з пропозицією, щоб ЗСА відновили з Кубою добросусідські відносини.

Михайло Килимник

ІНДІЯ І КОМУНІЗМ

О, яка це дивовижна країна! Екзотична, сповнена суперечностями і разючими контрастами, багатоплеменна, багатомовна, з величезною кількістю людности, а в той же час має і значні терени - напівпустелі! Країна золота і непомірного жебрацтва, глибоких мудреців - філософів з різними тисячолітніми культурами і незчисленними мільйонами суцільних анальфабетів такої ж давности - спадковости! Це тут переважно виникають всілякі хвороби - пошесті, як холери, чуми, тифу, що скошують грубі мільйони населення. Тут, в Індії і до недавна окремі магараджі збирали річні „податки" від своїх підлеглих у золоті, кількість якого визначалася... вагою того чи іншого магараджі! Це тут же, в Індії, і досі мільйони людей денно й нічно живуть на вулицях міст або безперервно тиняються довгими місяцями по шляхах, не маючи ніякого більш-менш сталого забезпечення, нагадуючи собою живі кістяки, обтягнуті шкірою. Населення Індії, згідно з останніми приблизними підрахунками, сягає 520 мільйонів, матеріяльне забезпечення кожної окремої людини там у середньому ледве досягає 4-ох долярів місячно. До дуже цікавих дивовиж та особливостей Індії належить також те, що червона Москва, яка там звила собі міцне гніздо та щораз посилює його, забороняє індійським комуністам перебирати владу в країні, а доражує підтримувати сучасний демократичний уряд Індіри Ганді. Та й сам комунізм в Індії неоднаковий, різних відмін та напрямків його там досхочу.

Найбільшими комуністичними партіями Індії вважаються три: Комуністична партія Індії — КПІ — московської орієнтації; Партія комуністів Індії — марксистів — КПІ (м) є незалежною, так би мовити націонал-комуністичною; Партія комуністів Індії марксистів-ленінистів — КПІ (м-л) — орієнтації китайської. Поза цими „основними" комуністичними партіями, є ще їх різні відлами, що існують самостійно, не підлягаючи проводам своїх давніших матірних організацій.

На прикладі Індії виразно можна бачити, що комунізм, однаково трактований та сприйнятий усіма, як того домагається червона Москва, уперто та послідовно пропаґуючи „єдність" у майбутньому під прапором комунізму цілого світу, фактично неможливий, нездійснимий. В Індії інші племена, інші мови, релігії, вдачі людей — відзеркалюються і на комунізмі, ділять його на кілька течій усередині самої держави. Кожне індійське комуністичне угрупування на свій лад витлумачує марксизм, вносячи до нього „Коррективи" не менші, як свого часу те робив Ленін. Далі, їх ділять між собою питання клясової боротьби, тактики і стратегії, ставлення до існуючого уряду Індіри Ганді, взаємовідносини з великими комуністичними потугами, самостійности і суверенности так званих соціялістичних, тобто комуністичних країн і т. ін. Та найбільші дискусії і розходження між комуністичними угрупованнями Індії викликають два питання: 1. чи треба в Індії революційним шляхом (точніше: громадянською війною) повалити сучасний уряд, щоб перебрати повноту влади комуністам, чи ні і 2. яку модель вибрати для майбутньої індійської комуністичної держави. Щодо останніх двох проблематичних питань, серед індійських комуністів провадяться особливо палкі й гострі дискусії, причому в них комуністи московської орієнтації і комуністи орієнтації китайської висувають цілком протилежні концепції. Комуністи-маоїсти твердять, що скрізь, так і в Індії „владу від буржуазії потрібно вирвати силою — криваво, шляхом громадянської війни". Щодо майбутнього комуністичного устрою в Індії, місцеві маоїсти, ясна річ, пропонують китайський зразок, за яким на однакових правах і з однаковою толеранцією в державі мають бути трактовані робітники і селяни, відтак не можна встановлювати лише „диктатуру пролетаріяту". Наводячи приклад совєтської дійсности, індійські маоїсти доводять, що там „диктатура пролетаріяту" фактично перетворилася в диктатуру „ревізіоністів - переродженців", що необмежено панують над усіма, в тому і над пролетаріятом. Комуністи московської орієнтації, звичайно, дотримуються цілком протилежних настанов, безперечно, слухаючи наказів своїх зверхників у Кремлі. Ці комуністи тієї думки, що все буде гаразд і з урядом Ганді, його валити не треба, бо „з розвитком подій" він сам собою зійде з кону. Гандісти, мовляв, добре готують ґрунт для майбутньої комуністичної Індії. Ну, ясна річ, вони також цупко тримаються програмового марксистського гасла „диктатури пролетаріяту". Індійські націонал-комуністи, як і колись українські комуністи (боротьбисти та укапісти) щодо майбутньої комуністичної Індії виразно окресленої програми не виставляють, бо ще перебувають у полоні химерного марева про своєрідні „загірні комуни". Індійські маоїсти, між іншим, наполегливо шукають „спільної мови" та „спільних дій" з націонал-комуністами, намагаючись останніх підпрягти до свого воза (зокрема в часі різних виборів до органів влади, щоб здобути собі більше голосів та депутатських місць).

Ще в 1957 р. КПІ (м). на піввиборах у провінції Керала здобула перемогу і комуністи московської орієнтації там були прийшли до влади. Панували вони в Керала протягом двох років, але за

(Закінчення на стор. 6-ій)

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

ГАННА КОЛЕСНИК, МЕЦЦО-СОПРАНО

(27-го січня 1974, заля Гантер Коледж, Ню Йорк)

В останніх декількох десятках років українська спільнота в Америці, не дивлячися на її не надто розвинене культурне життя перед останньою світовою війною, все таки мала нагоду вітати й слухати низку передових українських співачок, з яких деякі приїхали сюди вже з міжнародною славою і міжнародним признанням їх високих мистецьких і співочих кваліфікацій. Були це, за винятком Михайла Голинського і потім Мирослава Скали - Старицького, самі жінки — мабуть тому, що в цьому періоді часу, себто в останньому двадцятиріччі перед вибухом Другої світової війни, ми чомусь то були багатші на першорядних співачок, як на співаків.

З передових, великих українських співачок першою концертувала в Америці неперевершена Соломія Крушельницька. Опісля, безпосередньо перед вибухом останньої війни і під час неї, Марія Сокіл, концерти якої, в Америці й Канаді, стягали маси слухачів, небачені від часів концертів хору Кошиця. Потім, як метеор, блиснула своїм одиноким концертом у Ню Йорку, в 1946 році, Зоя Гайдай; врешті, в останніх роках, сучасна найбільша українська співачка, Беля Руденко.

Усі вони сопрани — та всіх їх четверо єднало те, що ще перед приїздом з концертами до Америки, вони здобули міжнародну славу, як оперові зірки на оперових сценах.

Першою з меццо - сопранів, що з'явилися на обрії українського концертового життя в Америці, була Ольга Лепкова (Ястремська), співачка з прегарним голосом. Виступали, гостинно, Євгенія Зарицька й Іра Маланюк, обидві — співачки високого маштабу. Від низки років чималу популярність здобула своїми виступами Галина Андреадіс. Також широко відомі серед нашого громадянства сопрани Марія (Полиняк) Лисогір і Марта Кокольська - Мусійчук. Врешті, недавно українська публіка в Ню Йорку мала нагоду почути й одну з найкращих представниць наймолодшої генерації українських співачок, Анну Чорнодольську.

На цьому місці треба згадати також і про репрезентаційних українських співаків в Америці останнього двадцятиріччя, таких, як Лев Рейнарович, Михайло Мінський, Юрій Богачевський і Андрій Добрянський, взагалі перший співак у Метрополітанській Опері в Ню Йорку.

Імена усіх цих співачок і співаків належатимуть до історії розвитку української культури в Америці взагалі, а її музичної - співочої ділянки зокрема. Усі вони є світлими прикладами нашого росту й потенціялу нашого українського народу.

До низки цих репрезентаційних українських співачок, згаданих на початку, які так успішно виступали в Америці, тепер приєдналась нова: Галина Колесник.

Вона приїхала сюди оповита, особливою авреолею не суто мистецького характеру, але людського й національно - патріотичного, як людина, яка справжнім чудом зуміла, разом зі своєю ріднею, втекти з-під совєтської України, та дістатися на Захід. Себто з власної волі рішила заміняти життя під гнетом московського окупанта України, на життя у вільному світі.

Ганна Колесник, меццосопрано, вродлива, поставна жінка, є досвідченою професійною співачкою. Її професійність треба підкреслити тому, що на нашому співочому „ринкові" в Америці є, на жаль, так мало справжніх професіоналістів! Співочий професіоналізм Ганни Колесник замітний і в її продукції, до речі, — вона колишня учениця в Київській Консерваторії, згаданої раніше Зої Гайдай,— і в оруддуванню голосом й у вмілості використати його в широкій скалі динаміки, і в ділянці інтерпретації, себто в правильній передачі твору, арії чи пісні, і їх слів слухачеві. Її професіоналізм проявився навіть і в тому, що, не дивлячися на всю — зрозумілу — нервовість і емоційність, вона все таки вповні володіла собою і голосом.

Ганна Колесник — співачка з талантом, співачка, яка в кожному творі програми дає доказ, що вона знає, чого вона хоче, яка її думка про виконання даного твору та як цей задум передати голосом. Це високо - вартісна риса, яка також свідчить про професіональний і мистецький рівень співачки.

Голос Ганни Колесник великий, гарної барви, особливо звучний і дзвінкий в горішньому реґістрі, так, що інколи навіть сопранового тембру. Її низи — менше переконливі. З особливим ефектом співачка вживає своєрідний „пів - фальцет" на горішніх нотах, який на „піяніссімо" звучить справді чарівно. Коли ж вона має можливість показати свій голос в його повноті, як, наприклад в останній стрічці „Реве та стогне" — тоді він звучить блискуче. „округлий", рівний, могутній. Великою прикметою цього голосу є також відсутність тремольо і чистота т. зв. перехідних тонів.

Яка шкода, що артистка залишила цілу свою музичну бібліотеку в Кисті і тому немала тут, під руками, того свого цілого репертуару — отож в першу чергу творів сучасних українських композиторів, яких вона напевно майже всіх знала особисто. А так цікаво було б почути в концерті Ганни Ко-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКИХ ЕКОНОМІСТІВ

В кінці грудня 1973 року відбувся з'їзд Американської Економічної Асоціяції, що в ньому брали участь українські економісти (30 викладачів, 8 працівників державних установ, одна аспірантка з таких країн: ЗСА, Канади, Австралії і Арґентини).

З нагоди цього з'їзду Економічна секція Української Вільної Академії Наук у З'єднаних Стейтах Америки влаштувала 28-го грудня 1973 року засідання - зустріч українських економістів, учасників З'їзду, а також були запрошені заслужені сеньйори — вчені економічних і споріднених наук: О. Архімович, М. Величківський, І. Витанович (в час писання цього повідомлення вже покійний), І. Замша, В. Кубійович, Б. Мартос, О. Оглоблин та Т. Сосновий. На це засідання - зустріч всі змогли прибути. Разом участь у засіданні - зустрічі взяло 19 осіб (В. Бандера, О. Бережний, М. Боганюк, М. Борецький, Я. Головач, В. Голубничий, Л. Дем'янчук, І. Замша, В. Знаєнко, В. Клачко, Я. Комаринський, І. Коропецький, Ю. Логуш, Л. Лозинська, В. Мартос, В. Омельченко, С. Процюк, У. Тимків, Б. Чайківський).

Проф. І. Замша, голова Економічної секції УВАН у ЗСА, відкрив засідання, передав привіт від проф. О. Оглоблина, президента УВАН, привітав учасників засідання - зустрічі та ініціяторів зустрічі і передав головування проф. В. Бандері.

Як вступ до загального обміну думок, були прочитані дві короткі доповіді: проф. І. Коропецький — про напрями праці українських економістів на еміґрації, та проф. В. Голубничий — про важливі ділянки дослідів економістів в Україні.

Проф. І. Коропецький обмежився головно до систематичного переліку відомих йому опублікованих праць еміґраційних економістів за останні декілька років, бо на аналізу цих творів не вистачило часу. Ці публікації за своєю тематикою він поділив на чотири групи.

1. Загальна економія. Відносно найбільше праць порушували проблеми міжнародної торгівлі, такі теми були опрацьовані: моделі економічного колоніялізму, політична економія американської зовнішньої торгівлі — технологічними продуктами, вплив технологічного поступу на американсько - японську торгівлю, деякі фінансові аспекти цієї торгівлі (як вплив заграничних інвестицій на економічний ріст, вплив сплати заграничних боргів на затруднення, теорія „секонд бест", міждержавні перекиди технології, порівняння економічного розвитку між країнами світу та їх темпів росту. З праць, що відносяться до американської економіки, такі праці заслуговують на відзначення: Ню Йорк — як фінансовий осередок, міряння продуктивности у державних установах, довголітні перспективи розвитку економіки в ЗСА, та проблеми довгих економічних хвиль. Також треба згадати праці з ділянки підстав економічної політики та праці у таких споріднених як фінансове управління корпораціями, управління багатодержавними підприємствами та ін.

2. Економіка соціялістичних країн. В цій ділянці з'явилися такі праці: економічна інтеґрація країн Центрально - Східньої Европи, обчислення національного доходу деяких соціялістичних країн та їх темпів росту, модель національного розвитку у цих країнах, емпіричні досліди реґіонального розвитку — зокрема в Польщі, міґрація населення в Югославії та його національна приналежність, деякі проблеми управління югославськими підприємствами.

3. Совєтський Союз. Цій ділянці українські економісти, здається, присвятили найбільше праць. Із зрозумілих причин проблема реґіонального розвитку стояла в центрі уваги. Такі теми були опрацьовані: соціялістична теорія розміщення продуктивних сил, економічна ефективність розміщення економіки, мікро - райони і перспективні пляни, деякі вибрані проблеми реґіонального плянування, централізація і децентралізація в управлінні промисловістю, леґальні аспекти економічної централізації, відношення між реґіональними і міждержавними фінансовими балянсами, реґіональний розвиток у повоєнні роки, методологічні проблеми обчислення національного доходу союзних республік і обчислення фактичних величин, економічне освоєння Сибіру. До міжнародної торгівлі відносяться такі праці: структуральні проблеми американсько - совєтської торгівлі, система міжнародних розрахунків та відношення між рублем і доляром. На увагу заслуговують ще праці з таких галузей: історія марксистської економічної думки, теорія вартости В. Новожилова, теоретична модель НЕП, порівняння технологічного прогресу між ЗСАмерики і СССР, технологічна база мілітарної сили СССР, розвиток лісової та деревообробної промисловости, опис фінансової системи, джерела фінансування інвестицій, деякі проблеми затруднення і заробітної платні у найновіші часи, та ін.

4. Економіка України. Головніші опубліковані праці відносяться до аналізи таких проблем: економічна ефективність розвитку української промисловости перед останньою війною, темпи росту промисловости, розвиток важкої промисловости, проблеми демографії, технологічний поступ та вклад ук-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р М. Бойко

ТРИНАДЦЯТА (ВОЛИНСЬКА) ДИВІЗІЯ ПІХОТИ

(2)

НА ФРОНТІ ПІД ТОМАШОВОМ МАЗОВЕЦЬКИМ

Із Скерневіц через Кутно ми прибули 3 вересня о год. 11-ій дня до Томашова Мазовецького. Нашу дивізію включили в армію „Пруси", під командуванням головного „водза". Тут дивізія висаджувалася до самого вечора на рампі Калушки. Я одержав наказ стати до протилетунської оборони з 3-ма тяжкими скорострілами на східнім боці міста; не встигли ми розставити скорострілів та розглянутися в терені, як появилися над нами три двомоторові літаки чеського типу та почали обстрілювати вивантажуване з'єднання. Ми відкрили по них стрілянину, але вони собі спокійно літали в повітрі. Прилетіло більше літаків й скинули бомби на станцію та фабрику шовку. 43-ій полк одержав наказ скорого вимаршу на призначене місце. За півгодини на це місце прилетіло велике з'єднання літаків і перемішали дерева з землею.

Протягом 4-6 вересня ми займали оборонні становища, окопувалися, робили поміри та знайомились з тереном. Уся дивізія розташувалася під містом, як показує залучений шкіц. При тому піхота була на самім переді оборонних становищ, а скорострільні сотні (при кожному курені по 12 скорострілів) у запліччя їх до пів кілометра, а позаду артилерія. Оборонний відтинок 13-ої дивізії був: Уязд-Томашів Мазовецький, простором 12 км. Дивізія одержала наказ стримати німецькі панцерні сили вздовж річки П'ясечна.

В перших днях війни Бриґада Волинської Кавалерії, що іноді її поляки називали „Кресова", майже на пограниччі Блашки в лісах Мокра за Ченстоховом розпочала бій з 4-ою німецькою панцерною дивізією й зазнала великих втрат. Ця бригада була на відтинку Острів-Медзно, на краю ліса, при надлісництві Ґродзіско. В цій бриґаді було також до 50 а може й більше українців. Напроти згаданої бриґади стояв 16-ий німецький панцерний корпус і на світанку 1 вересня, коли німці рушили війною на Польщу, 12-ий полк кавалерії з Білокриниці (коло Крем'янця) в першім бою стратив 200 вояків вбитими та багато коней.

Несправність польського воєнного механізму виявилася вже 5го вересня, наприклад, на цім відтинку 29 дивізія піхоти не одержала харчів так, що мусіла реквірувати в місцевого населення, а навіть відбирати запаси від втікачів-пішоходів, яких всюди по дорогах було повно. Чергового дня це саме сталося й у нас і тому жертвою впали, в першу чергу, всі кури в Уяздові, де були наші позиції.

За свіжим пляном польського штабу, наглий прорив німців через Велюнь мала стримати велика армія „Пруси", до якої входили:

Віленська Бриґада Кавалерії (литовці) — ліс Лубень, 19 дивізія піхоти (литовці) — ліс на північ від Петрикова, 29 див. піхоти (прусаки) — на річці Пилиця й Чорна, 13 див. піхоти (українці і люблиняки) — Уязд-Томашів Мазовецький. Всі ці частини першої мобілізації з переважаючою більшістю неполяків були виставлені на найгірші позиції.

Німецький 16-ий панцерний корпус почав бій з 13-ою „волинською" дивізією коло півдня 6 вересня й щойно коло півночі проломив сильним наступом 2-ий курінь 43 полку піхоти. Чергового дня майже вся дивізія протягом доби часу протиставилася змоторизованим німецьким частинам вздовж річки Пясечна. Можна припускати, що це були розвідчі виступи німців з метою виявити опірні пункти.

На першій лінії були два опірні пункти: 45 полк обсадив ліс на захід від Томашова Мазовецького з висуненими відділами аж до Вельбожи; 43 полк зайняв становища поза уяздом і Саґродзем, маючи передову заставу у Вульці Кришовській, а 44 полк був у поготівлі у лісі Любочня. За воїма куренями були розміщені сотні тяжких скорострілів. Треба сказати, що розвідча перестрілка почалася ще вночі 5-го вересня на річці Вельборка і в місцевостях Венкове й Вельбор. Протягом всієї ночі з 5-го на 6 вересня їхали безперервно табори та йшли безладно розбиті частини 19 дивізії піхоти, а за ними ранком 7-го вересня наспіли табори 29 дивізії піхоти перемішані з цивільними людьми.

Від год. 10-ої 8 вересня німецьке летунство почало настирливо бомбардувати Томашів та передні позиції 13-ої дивізії, головно 43 полку піхоти в Уяздові та Санґродзі. Від самого ранку на відтинку Вельбор була завзята перестрілка. Коло год. 2-ої курінь відступив у Томашівські ліси з дуже великими втратами. В год. 3-ій німецька артилерія почала сильно обстрілювати 45 п. в районі Томашова, й танки почали проникати в район Завада-Нєбрув.

(Закінчення буде)

ПЕРШІ КАНДИДАТКИ НА КРАЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ І РАДІО 1974 Р. В КАНАДІ

ЛІЛЯ ОЛЬГА ЛОЗИНСЬКА

— цього року кінчає 13 клясу канадської середньої школи і Курси українознавства ім. Юрія Липи в Торонті. Активний член осередку СУМ, впорядниця роя молодшого юнацтва, талановитий адепт драматичного театру „Заграва". Окремі зацікавлення: мови, поезія, театральне мистецтво, зокрема, драма. Репрезентує тижневик „Гомін України".

МАРТА ГОРБАНЬ

— закінчила університет із спеціялізацією у французькій мові. Закінчила курси українознавства ім. Г. Сковороди з визначним успіхом. Головним її зацікавленням є література і музика. Закінчила 8-му клясу гри на фортепіяно у Торонтській консерваторії. Пластунка, тепер співробітниця виховного сектора при Крайовій Пластовій Старшині в Канаді. Член Спілки Українських Журналістів Канади. Співробітниця пластової радіопрограми. Кандидатка журналу Федерації Українських Журналістів ЗСА і Канади „Український Журналіст".

ЛІЛЯ ДАНИЛЬЧЕНКО

— студіює в Торонтському університеті географію. Дістала онтарійську стипендію. Закінчила українську школу при катедрі св. Володимира. Закінчила 9 кляс школи гри на акордеоні і 7 кляс гри на фортепіяно. Бере участь у танцювальній групі „Веснянка". Репрезентує ОДУМ-івську радіо-програму „Молода Україна".

ОКСАНА ФЕДОРОВИЧ

— вивчає архітектуру. Старша пластунка („Лісові Мавки"). Закінчила 9 клясу гри на фортепіяно. Цікавиться мистецтвом. В Австрії під час зимового сезону 1973-74 виграла першу нагороду у великому кругобігу лещатах. Належить до Карпатського Лещатарського Клюбу. Закінчила успішно курси українознавства ім. І. Мазепи. Репрезентує щоденну радіо-програму „Пісня України".

МИРОСЯ ФЕДАК

— студіює на Торонтському університеті. Закінчила Святомиколаївську Рідну Школу і курси українознавства при церкві св. Миколая — обі з визначними поступами. Вчилася гри на фортепіяно і закінчила 8 кляс із блискучим успіхом. Навчалася у п. О. Бризгун-Соколик. Належить до Пласту, відбула ряд таборів і перейшла до старшого пластунства. Любить музику і хорове мистецтво. Належить до дівочого хору „Веснівка". В середній школі грала на чельо в симфонічній оркестрі. Є членом Українського Студентського Клюбу. У вільних хвилинах грає на фортепіяні, малює і займається спортом. Репрезентує журнал українських комбатантів „Вісті Комбатанта".

СОФІЯ СТЕПОВА

— студентка університету, студіює драму і театральне декоративне мистецтво. Закінчила курси українознавства ім. І. Котляревського при катедрі св. Володимира. Брала активну участь у проводі СУМК, ювілейному хорі ім. Іларіона та в різних сценічних постановах. У ділянці драми і декоративного мистецтва виявила не абиякі здібності. Її українські мотиви при декорації театральної сцени під час ювілейного святкування МУНО, а також декорації павільйону „Одесса" в Інституті св. Володимира під час „Каравани" привернули увагу знавців театрального мистецтва. Влаштовувала свої власні виставки. Репрезентує тижневик „Український Голос".

РОКСОЛЯНА ЯНІШЕВСЬКА

— закінчила середню школу і курси українознавства ім. Г. Сковороди із визначним успіхом. Студіює природничо-гуманістичні науки на Торонтському університеті. Закінчила 10 кляс консерваторії, була ученицею св. п. Антоніни Ярошевич. Тепер підготовляється до свого дипломного концерту. Співає в хорі „Веснівка", малює, любується в абстрактних темах, багато подорожує з батьками і Пластом. Любить спорт. Від дитинства пластує, тепер є у старшому пластунстві. Була на різних постах у пластовому гуртку, Курені. Відбула всі пластові вишколи, юнацьких виховниць, „Школу Булавних", „Стежки Культури". У Пласті є виховницею гуртка „Акації", секретаркою Крайової Булави Уладу Старших Пластунів. Цікавиться і бере участь у громадському житті. Репрезентує журнал пластового юнацтва „Юнак".

НАТАЛКА ПРОЦІВ

—студентка 1-го року Торонтського університету. Вчилася в Рідній Школі і закінчила Середні Курси Українознавства УНО в Західньому Торонті та Освітні Курси на оселі „Сокіл". Матуральний іспит здала в 1971 році. Належить до дівочого хору „Веснівка" і виступає на концертах того хору. Закінчила 8-ий рік навчання гри на фортепіяно. Цікавиться музикою, грає на флейті. В останнім часі учиться, надообов'язково на курсі самооборони „караті". Виступала як акторка у виставі дитячої опери „Коза Дереза". Належить до активних членів Українського Студентського Клюбу при Торонтському університеті. Репрезентує газету „Новий Шлях".

НАТАЛКА БАЙРАЧНА

— закінчила Торонтський університет з географії. Закінчила українську школу при катедрі св. Володимира. Активна ОДУМ-івка. Закінчила курси виховників і була виховницею на літніх таборах. Кілька разів була членом управи філії ОДУМ у Торонто. Належала до хору „Молода Україна", та ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича. Тепер належить до ОДУМ-івського квартету бандуристок „Червона Рута". Цікавиться музикою. У вільний час багато вишиває. Репрезентує ОДУМ-івський журнал „Молода Україна".

БОГДАННА КУЛИК

— студентка Торонтського університету. Закінчила успішно курси українознавства при церкві св. Миколая. Активна в СУМ-і, співає в дівочому хорі „Діброва". Цікавиться музикою, історією і літературою. Є членкою Українського Народного Союзу. Репрезентує щоденник „Свобода".

МАРУСЯ ГАРГАЙ

— є ученицею середньої школи і курсів українознавства при церкві св. Миколая. Цікавиться вихованням дітей і плянує бути учителькою. Репрезентує газету „Лемківські Вісті".

Мгр Кобрин переобраний предсідником 127-го Відділу УНС

Звичайні загальні збори Братства св. о. Николая, Відділ ч. 127 УНСоюзу в Боффало, Н. И. відбулися в неділю, 27-го січня 1974-го р., в залі української католицької церкви св. о. Николая. Завдяки оголошенням в „Свободі" і „Українськім Тижневику (The Ukrainian Weekly)", повідомленні на Українській Щоденній Родіопрограмі Василя Шарвана, а також в наслідок широкої кампанії урядників Відділу, участь в зборах перевершила навіть найбільш оптимістичні сподівання, а участь в дискусіях і обговорюванні всіх справ, якими займалися збори свідчить про високе зацікавлення справами УНС і безперечний зріст престижу УНС на терені міста Боффало.

Найбільший щоденник Західнього Ню Йорку „The Boffalo Evening News" прислав офіційного репортера на збори (щось нечуване в історії УНС на нашому терені, бо досі часто на зборах бракувало членів, щоб заповнити місця в управі), і помістив на своїх сторінках перебіг нарад, пляни праці тощо.

В порядку нарад були звіти урядників і дискусії над звітами, вибори нового уряду на біжучий рік, вибір трьох делегатів і трьох заступників на 28-му конвенцію УНС та організаційні справи. Збори перевибрали дотеперішнього довголітнього предсідника Атанаса Кобрина і довголітню секретарку Марію Гаравус разом з деякими іншими членами, а також обрали вперше деяких членів бо й поширено їхні обов'язки.

Управа: мгр Атанас Т. Кобрин — предсідник; Іван Дроздовський — заст. предсідника; Марія А. Гаравус фін. секретарка; Чеслава Шишка — рек. секретарка; Петро Гаравус — заст. фін. секретаря і касир; проф. Олександер Бережницький — референт суcп. опіки і культ-освітніх справ; Тимко Юрків — вільний член. Контрольна Комісія: Софія Судин — голова; Михайло Гнатів — член; Софія Безушко — член. Делеґати на 28-му конвенцію: мгр Атанас Т. Кобрин; Марія А. Гаравус; Іван Дроздовський. Заступники: Тадей Михаськів; Анна Качор і Михайло Гнатів.

Збори рішили пожвавити акцію суспільної опіки, відзначити 80-ліття „Свободи" і УНС, а також постійно провадити акцію здобування нових членів. Щоб бути включеним в громадському житті, Загальні Збори схвалили внесок про членство Відділу в Відділі УККА, а також інші внески.

Можна сподіватись, що 127-ий Відділ УНС, найчисленніший Відділ Округи Боффало і один з більших Відділів УНС в загалі, продовжуватиме розпочату працю і буде одним з більш активних Відділів в марші до 90,000, а згодом і до 100,000 членів УНСоюзу.

Атанас Т. Кобрин

„Украдене щастя" у Ню Йорку

Можна заризикувати твердженням, що по виставі цієї Франкової драми, не знайшлось ніодної особи, яка виходячи зі залі, не була б задоволена. П'ятдесят відсотків мистецтва сценічного твору, других п'ятдесят — гра акторів, дали суму гарного успіху, що ним увінчався вечір ансамблю „Заграва" з Торонта. При майже повнім браку реклями, заля була була заповнена, як на одній із наших академій. Це зовсім не зле. При добрій же реклямовій підготові, можна б було очікувати може навіть удвічі стільки людей. Це доказує тільки, що нюйоркська театральна публіка, — а така ще тут таки існує, — стужилась невимовно за справжнім, рідним театром.

„Заграва" виробила собі в Ню Йорку вже добре ім'я. Юрій Бельський, як режисер, вив'язався із нелегкого завдання зовсім добре. Проте на чоло групи висунулась, як і попередньо, чутлива, темпераментна і репрезентативна Ніна М. Теліжин. Її Анна мала силу пережитої до глибини ролі і потугу життьової переконливости. Деякі моменти, як ось хочі б в сцені визнання жандармові свого кохання, оті її задушевні і нетеатральні „люблю" останутъ надовго в тямці. Михайло Лялька в ролі її чоловіка, Миколи Задорожного, дав свою власну концепцію характеру, що ближче, не так Франківсько-Стефанівському, трагічному, а радше Мартовичівському трагічно-ґротесковому мужикові. На таку концепцію ролі можна теж погодитися. І він полонив слухачів своюінтеліґенцією і талантом. — Виконавець ролі жандарма Гурмана, Тарас Парченко, вийшов із змагу переможно. Те чого не доставало йому ще в політурі гри та в обсязі віддання щирости, якраз було саме помічним йому в створенні, не зовсім симпатичної, постаті жандарма. — Всі інші, в другорядних чи епізодичних ролях, випали переконливо чи задовільно. Треба б згадати голосного І. Ралька, як війта, цокотуху М. Левицьку, як Настю (вона і творець костюмів) та В. Антоновича, як корчмаря.

Очевидно, що при додатній сторінці вистави, не бракувало й недоліків, які, все ж таки в цілому, не вплинули на зменшення загального успіху. Всенький вечір муляло глядачів оте рожевофіолетне освітлення ажурового фону сцени, замість звичайної білої декорації чи стіни, яка — до деякої міри — імітувала б була зиму чи сніговію. Далі ефект хуртовини через гучномовці майже знівечив першу сцену і частинно настрій першої дії. Чи навіть таке: Микола входить зі сніговії у кімнату зі снігом на шапці і кожусі і ні сніжинки на чоботях: значить... витер ноги. — Щодо мови, то з наголосами не зовсім гаразд. раз — шандар, то шандар, раз — життя, то знову — життє, тяжко і тежко і тежко, на *латри*, а *латри*, і передовсім ни „лице лупається зі стиду" а *лупається*, як у нар. пісні: „ Ой ти горо кам'яная, чом ся не *лупаєш*". Коли вже Микола тримає ложку цілою долонею, то тим більше не може він так сальоново-легко вимахувати руками, коли говорить до сусідів в останнім акті. Ніколи і ніде наш селянин не співає так немузикально і фальшиво, як тут. Хтось один може здетонувати, але не всі.

Проте не зважаючи на ці недостачі, драма зробила глибоке враження на учасників вечора. Реакція глядачів на гру акторів була жива. Оплески були щирі і протяжні. На цвіти від театральних адептів ансамбль уповні заслужив. „Украдене щастя" Ню Йорк не скоро забуде.

Теодор Терен Юськів

Пісня із-за моря

Рочестер, Н. И. (Б. Г.) — Великими концертами українських мистецьких ансамблів, чоловічого хору „Гомін" і балетної групи „Орлик", почали з Великої Британії своє перше, тут за океаном, турне гості з Англії. Вже з ранньою провесною, бо з початком березня ц. р. повезуть нашу крилату пісню і бравурний танок 84 особи через океан до Канади і Америки. Чоловічий хор, яким раніше довгі роки з великим успіхом провадив проф. Ярема Гордій - Евген Пасіка, сьогодні цю ж саму працю продовжує спосібний і талановитий диригент Ярослав Бабуняк і з великою посвятою підготовляє своє „вокальне військо" в далеку й нелегку дорогу.

Балетна група „Орлик", відома з фільму „Европа в ночі", яку вишколював колись, тепер покійний, Петро Дністровик, виступить тут під керівництвом його учнів — талановитих танцюристів — Дмитра Парадюка і Марії Бабич. Основну відповідальність узяв на себе відомий у широкому світі наш співак - бандурист, Володимир Луців, він бо, двічі об'їхав Канаду і Америку, щоб належно підготовити почву до приїзду цих двох ансамблів.

Українські громади, до яких прибудуть мистецькі наші ансамблі, вже тепер повинні провести підготову, щоб їхні виступи могли зустрінути многочисельну публіка.

ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКИХ ЕКОНОМІСТІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

раїнських учених у совєтську аеронавтику, видавнича справа, вирівнювання реґіональних нерівностей, співвідношення між урбанізацією і економічним розвитком, вклад України в зовнішню торгівлю СССР, доповнення офіційних розрахунків національного доходу. З ділянки економічної історії й історії економічної думки — такі праці заслуговують на увагу: національна приналежність капіталу в Україні в 19-20 сторіччях, земельне питання під час революції 1917-1921 рр., економічний розвиток Галичини під Польщею, історія економічної думки в Україні від найдавніших часів, наукова праця М. Туган - Барановського, вклад С. Кузнеца в економічну науку. Крім цього, деякі українські економісти зробили поважний вклад у виданні Енциклопедії Українознавства, як також причинилися багато до зрозуміння поточних економічних проблем через свої дописи у пресі та радіо.

В заключенні проф. І. Коропецький зазначив, що мимо поважних успіхів одиниць, вклад українських учених в економічну науку все таки міг би бути більшим і також ширше відомим у професійному світі. Це буде можливим, коли вони будуть уживати тепер загально прийняті квантитативно - аналітичні методи, а не описові, і будуть старатися публікувати свої праці у передових міжнародних журналах. Також, на його думку, зацікавлення проблемами української економіки — є недостатнє. Деякі ділянки, як от фінансові відносини між Україною і цілим Союзом — підстава аналізи економічного колоніялізму н е д осліджувані. Також ніхто не працює над співвідношенням між економічними реформами і економічною ефективністю в управлінні українською економікою. Вкінці, мало є зацікавлення проблемами з української економічної історії і з історії економічної думки в Україні.

Проф. В. Голубничий у своєму огляді головних напрямків праці економістів в Україні — виділив і наголосив, як особливо важливі, такі три:

1. Економетричні студії національного доходу і суспільного продукту Української ССР, які розпочалися публікацією Інституту Економіки Академії Наук в 1963 році (за редакцією О. Нестеренка) і продовжувалися, не зважаючи на труднощі, далі. Ці праці поглиблено і поширено, і на сучасному щаблі вони увінчалися обчисленням першого в СССР республіканського міжгалузевого балянсу виробництва й розподілу всієї продукції України за 1966-1972 роки.

2. Важливі роботи в галузі перспективного плянування на 1980-2000 рр. розвитку народного господарства України у зв'язку з поглибленням його інтеґрації з економікою країн Східньої Европи (Комекон). Координація перспективних плянів цих країн з Українською ССР наміцно і надовго інтеґрує цілу економіку Східньої Европи в одне.

3. Теоретична праця Інституту Кібернетики АН УССР в галузі опрацювання модель і програм автоматичної системи управління (АСУ) народним господарством, галузями та підприємствами якістю стоїть нарівні світової теорії економічного плянування, а то й перевищує її. При наявності в майбутньому потрібної кількости компютерів, це — сьогодні лише теоретичні — праці приведуть до великих реформ цілої системи господарювання. З прикладної економіки значна робота тепер ведеться над розв'язанням конкретних проблем господарства України, таких як паливно - енерґетична проблема і відставання чорної металюрґії. Вкінці, доповідач підкреслив, що українські економісти проробили велику роботу (але опубліковано мало) в галузі економічної історії України 19-го і 20-го століть та в галузі економічної думки в Україні. Теоретична економічна наука, за винятком кібернетики, та політична економія натомість і далі помітно відсталі в УССР.

В дискусії забрав голос проф. Б. Мартос, прихід якого всі присутні тепло зустріли і привітали. Не зважаючи на його патріярший вік, він вразив присутніх (деякі на чотири покоління молодші від нього) (блискучістю думки та ясністю викладу. Він радив не марнувати часу на досліди над дрібницями, а закликав концентруватись над засадничими справами економік країн нашого поселення, як також над економікою України. Він пригадував своїм молодшим колегам, що їх обов'язком, як членів української спільноти, є і лишається інформування, на високім професійнім рівні, свого довкілля про вагу та сучасні проблеми української економіки.

Забирали голос в дискусії майже всі присутні. Вони заторкнули багато спільних професійних справ, а зокрема потребу мати більше праць про українську економіку та можливості публікацій цих робіт в американських та інших чужомовних професійних журналах. Потреба більшої активної співпраці у приготуванні гаслової Енциклопедії Українознавства в українській і англійській мовах — знайшла підтримку у всіх присутніх. Присутні були однозгідні також і в тому, що не потрібно творити окремої організації економістів, а зате треба активізуватися в існуючих організаційних формах української науки. Вкінці підкреслено потребу видавати неперіодично чи то окремі збірники, чи окремі числа існуючих наукових журналів, от як Анали УВАН, присвячені виключно питанням української економіки. Проф. І. Замша висловив думку, що Академія та її Видавнича комісія напевно підуть назустріч побажанню призначити окремий том Аналів УВАН у ЗСА на теми з економіки України.

І. З.

Пошукуємо каменярів

У вересні м.р., лондонська газета „Дейлі Мірор" видрукувала статтю відомого журналіста Дейвида Флойда, під заголовком: „Україна — забута нація". Декілька українських газет, а між ними й „Свобода", передрукували ту статтю, вважаючи її важливою для українців тому, що ту правду, яку українці з такою трудністю поширюють про поневолення України, несподівано осмілився підтвердити й світові проголосити, чужинець.

Стало ясно, що трапилася небувала нагода використати ту статтю як успішний засіб для ширшого розповсюднення відомостей про жалюгідний стан України і про її гнобителів. Тому Українське Інформативне Бюро в Детройті рішило перевидати ту статтю у формі малої брошурки в 50-тисячному тиражі.

Ця брошурка зокрема підхожа, щоб ознайомити англомовних співгромадян чи то в Америці, чи то в Канаді, з українською справою, з наступних причин: по-перше, автор статті — не-українець а до того, член-кореспондент поважної англійської газети; по-друге, хоч інформації про Україну обмежені, бо стаття коротка, проте вони точні, цінні та достатні й передають у легкому стилі, ясну картину минулого та сучасного України; по-третє, не менш важливі твердження автора: що Київ старший за Москву; що Україна — не Росія; що мова та культура українського народу відмінні від російських; що Україна являється особливою проблемою для москалів, та що їхня мета винародовлення українців, не буде для Кремлю такою легкою до здійснення.

Для пересічного не-українця — ця брошурка вистачає для першого знайомства з Україною і часто-густо спонукує до більшого зацікавлення нею. У тому ми переконані після маленької спроби, яку ми перевели, намовивши декілька українців пересилати ці брошурки зі своїми святочними побажаннями до своїх англомовних приятелів чи знайомих в часі Різдвяних Свят. Відгук несподівано прихильний і вказав на потребу продовжувати акцію розповсюдження тієї брошури.

Уявіть собі, якою густою сіткою нашої правди, покрили би ми англомовний світ, коли б кожен з нас подав, передав, переслав чи прочитав її кожному англомовному знайомому в своєму середовищі; коли б хоч декотра українська організація розповсюднювала її серед державних урядовців, професійних людей, американських установ тощо, на своєму терені; коли б українські батьки послали своїх дітей до англомовних шкіл з цією брошуркою як дарунок для їхніх англомовних учителів. Почин до такої широкої, масової акції вже дали українські студенти в Пенсилвенії та Ню Джерзі, які вже роздали на своїх університетах серед професорів та не-українських студентів більше як три тисячі примірників.

Чи за їхнім добрим прикладом не належить і нам податись зі своєю власною помічною рукою, тим більше, що ці брошурки можна набути зовсім безплатно від Українського Інформативного Бюра. Подумаєте — можливо, що це дрібна справа і тому негідна вашої уваги чи часу? Але кожен знає, що велетенську скелю не розбивається одним, хоч би й сильним ударом. Тому невміруший Франко навчав, що кожному з нас конечно бути каменярем, бо тільки постійні зусилля тисячів-каменярів можуть створити потрібну нам прометейську силу для розторощення скелястих гір-перепон. Вступайте в кадри каменярів! Щоб одержати брошурку, пишіть до:

Ukrainian Information Bureau
2026 Oakman Blvd.,
Detroit, Michigan 48238
Управитель Бюра

Маруся Е. Бек

Учні вшановують пам'ять учителя

Під час похоронів сл. п. Софії Дорошенко, незабутньої вчительки парафіяльної школи на Френкліні у Філядельфії, учні тієї школи: О. Бак-Бойчук, М. Бачинська, О. Бартків, З. Бобинська-Кебуз, З. Бернадин-Гално, А. Вайда, В. Ванчицький, О. Ванчицька, Г. Галавай, М. Домбчевська-Дибуляк, І. Зуєвський, Е. Каратицька Безушко, М. Каратницька-Амаро, О. Коженьовська, Р. Когут, З. Колінко-Погорило, О. Кравчук-Сарахман, В. Кривицька-Калата, Г. Кривицька, С. Лада, І. Лиса, О. Літинська-Санторе, А. Лужницький, Л. Луцишин, М. Мазурок-Гил, Л. Масюк-Раковська, А. Масюк, О. Никорович-Саманго, О. Никорович-Трабоко, М. Новаківська, Р. Новаківський, Р. Олійник-Коженьовська, О. Романенчук-Левицька, О. Романяк-Повзанюк, Б. Скульський, Ю. Терлецький, О. Ценко, Р. Циган, Ю. Циган, А. Черник, Ф. Шаран-Олеарчик, Х. Швед, Ф. Швед, М. Юрчик, і М. Ющишин-Ньюман склали зі своїх учнівських заощаджень даток на „Рідну Школу", Школу Українознавства у Філядельфії, суму 100.00 дол.

Управа „Рідної Школи" у Філядельфії щиро дякує учням-жертводавцям та з признанням відзначує їхній жаль за доброю вчителькою як також їхній громадський поступок.

Управа „Рідної Школи" у Філядельфії

Боффалівська громада відзначила День Української Незалежности

Боффало (В. Шарван) — Українська громада міста Боффало була одною з численних громад, які відмітили річницю самостійности й соборности України. В неділю, 20 січня, в українських церквах відбулись Богослужби в наміренні українського народу. Отець д-р монсеньйор Павло Івахів, парох україн. католицької церкви святого отця Миколая, і отець д-р Семен Гаюк, парох української православної церкви святої Тройці, виголосили відповідні проповіді. Церкви були заповнені вірними. Цього ж самого дня о годині 3-ій по полудні в українському домі „Дніпро" відбулася святочна академія. Заля, що поміщує 600 місць була виповнена.

Академію відкрив голова місцевого Відділу УККА Василь Шарван. У своєму слові він сказав: „В цілому вільному світі українські громади відзначають в цих тижнях найбільше рокове свято українського народу — День Незалежности й Соборности. Відзначуючи щороку ці роковини, ми пригадуємо вільному світові, що 56 років тому, Україна була вільна і що український народ був господарем на своїй власній землі. Тому то ми, боффалівська патріотична громада, що зійшлись сьогодні відзначити це велике свято, об'єднаймося, як одна родина й духово об'єднаймося з нашими братами й сестрами на рідних землях, які не мають змоги так святочно відзначувати ці Великі Роковини, але ми певні, що вони відзначують це свято в доступній їм формі".

Головним промовцем на академії був генерал-поручник Петро Самутин, з Балтимору. Прелеґент підчеркнув, що наші „воріженьки" не згинуть самі від себе, „як роса на сонці", що в нашій боротьбі не допоможе нам ніхто та що волю України мусимо здобути ми самі, своїми власними силами!

Марта Гаврилюк, секретарка місцевого Відділу УККА, відчитала проклямацію голови повіту Ірі, Едварда Рігена, в якій закликається мешканців повіту спільно з українцями відзначити Український День Незалежности.

У мистецькій частині програми брали участь: Неоніла Стецьків, виголосила деклямацію Олекси Кобця „На перехресті", а головною атракцією був виступ солістки з Монтреалю, Марійки Чолій. Боффалійська громада мала приємність почути її вдруге й тим разом вдячна публіка нагороджувала молоду співачку рясними оплесками за її високомистецьке виконання пісень.

В другій частині академії виступив мішаний хор „Бурлаки" під керівництвом Юрія Лаврівського. Солістці і хорові акомпаньювала молода, талановита піяністка — Ала Мосійчук. Співом національного гимну закінчено торжественне святкування. Декорацію сцени і програмки оформив культурно-освітній референт, студент Адріян Цьолко.

Наступного дня, в понеділок 21 січня, посадник Боффало, Стенлі Маковський підписав проклямацію, проголошуючи день 22-го січня Днем Української Незалежности та зарядив вивісити український прапор, поруч американського, на ратуші міста Боффало. Два боффалівські англомовні щоденники присвятили короткі статті про згадані святкування. Рівночасно дві телевізійні станції передавали обширно, в кольорах, звідомлення про підписання проклямації Українського Дня головою повіту Ірі і майором міста Боффало. Присутніми при тих церемоніях були представники всіх українських церков, організацій і товариств, що працюють в системі УККА.

Січневі Роковини у Честер, Па.

За старанням Відділу УККА в Честері, Па., святкування Січневих Роковин започатковано торжественним піднесенням українського прапора на щоглі перед міською ратушею, в дні 22-го січня. Вранці, о год. 9-ій зібралася перед ратушею невеличка українська громада, очолена своїми духовними і громадськими провідниками, як: отець Омелян Мицик, парох української православної церкви Успіння Пресвятої Діви Марії, о. Петро Липин, парох української католицької церкви св. Духа, Іван Беркута, пастор української баптистської громади, Іван Федак, голова Відділу УККА та інші. Церемонією проводив нотар, Василь Пастушок. Свято започатковано державним гимном, що його відспівала Ірина Бандерська. З черги о. О. Мицик провів молитву, а посадник міста, Джон Накреллі відчитав проклямацію, в якій проголосив день 22 січня Українським Днем у Честері. Промови виголосили: Христина Плюта англійською, а Степан Микита українською мовами. Заключну молитву в намірені українського народу прочитав пастор Іван Беркута. Торжество закінчено відспіванням українського національного гимну. Закінченням цьогорічних святкувань Січневих Роковин у Честері був реферат проф. д-ра Олександра Лужницького в неділю 3-го лютого ц. р. о 4-ій годині по пол. в авдиторії української парохіяльної школи св. Духа.

Степан Микита

Річні збори 18-го Відділу СУА в Пассейку

Загальні збори 18-го Відділу СУА відбулися у вівторок 15 січня 1974 р. На збори прибули делеґатки Окружної Ради, Ольга Салук — організаційна референтка та Ірина Кондрачук — голова Контрольної комісії.

Голова Відділу, Оля Ставнича відкрила збори хвилинною мовчанкою в пам'ять покійної Осипи Грабовенської.

До президії на голову обрано Дарію Фарміґу, а на секретарку Марійку Луцьку. Секретарка 18-го Відділу Дзвінка Яцикевич відчитала протокол із зборів попереднього року. Звітували: Оля Ставнича - голова і Оксана Крочак — скарбник. Ліда Гичко, одна із референток. Контрольна комісія поставила внесок на уділення абсолюторії.

До нової управи на 1974 р. ввійшли: Оксана Крочак — голова, Ліда Крамарчук — заступниця голови, Дзвінка Яцикевич — секретарка, Христина Бук — скарбник, Дарія Фарміга — культурно-освітня референтка, Оксана Воронка — референтка зв'язків, Марта Клюфас — референтка суспільної опіки, Марія Береза — виховна референтка, Люба Остап'як — пресова референтка, Марійка Луцька — організаційна референтка, Ірина Мащак — господарська референтка, Марійка Садницька, Оля Ставнича і Каміля Смородська, контр. комісія.

Люба Остап'як
пресова референтка

Звідомлення Стипендійної Акції Суспільної Опіки СУА

В листопаді м.р. проминув перший успішний рік Стипендійної Акції Суспільної Опіки Союзу Українок Америки, що проходить під кличем „Українці ЗСА — Українському Студентові".

В поширенні Стипендійної Акції СУА серед ширших кіл українського громадянства одержані відомості з Бразилії про великі фінансові труднощі, з якими зустрічаються діти вбогих хліборобів з далеких поселень. Ці нащадки давніх українських поселенців зберегли українську мову і українські традиції, а їхні діти становлять знаменитий людський потенціял, що треба його нам зберегти.

Листи-звернення, що їх розіслала Централя СУА та численні статті в українській пресі референтки Суспільної Опіки та заклики про потребу допомоги молоді, знайшли відгук серед українського громадянства та спопуляризовали ідею допомоги молоді у здобутті освіти до цієї міри, що ця ідея дістала загальне признання і здобула великі успіхи. Українське громадянство належно оцінило всенаціональне значення допомоги українській молоді здобути освіту та з вирозумінням відгукнулося на заклик СУА.

Джерелом приходів на сталії, що вказує на факт, приватних осіб і організацій в ЗСА, Канади і далекої Австралії, що вказує на факт, що Стипендійна Акція СУА має широке признання і також широке та далекойдуче значення.

За перший рік Стипендійної Акції, від листопада 72 р. до 30-го листопада 73 р. вплинуло до Централі СУА пожертв на суму 9.593 дол. В цьому найвища пожертва організацій, це була пожертва ЗУАДК-у в сумі 3.000 дол. З приватних осіб, найвищу суму склала п-і Юстина Сіра, Скенектаді, Н. И., яка взяла під опіку двоє стипендистів, оплативши для них дві 200-долярові стипендії. Окрім цього, п-і Юстина Сіра, вже після замкнення нами рахунків за перший рік Стипендійної Акції, вплатила до Централі СУА 1.200 дол. на оплату дальших трьох років студій для своїх двоє стипендистів. Разом 1.600 дол. від п-і Сірої, це найвища пожертва від приватної особи, яка може бути прикладом до наслідування. Друга з черги, це п-і Неоніля Кліш з Філядельфії, що оплатила дві 150-долярові стипендії. В загальному було двадцять вісім 150 і 200-долярових стипендій, що їх уфундували приватні особи. Деякі спонзори уфундували стипендії в пам'ять покійних членів родини, щоб в цей спосіб вшанувати їхню дорогу пам'ять. Рівнож було багато менших пожертв „замість квітів" від приватних осіб і від організацій.

У звітовому періоді виплачено 64 стипендії, разом на суму 6.835 дол. в такому порядку: 25-50 - долярових стипендій, 1-35 - долярових стипендій, 16-100 - долярових стипендій, 9-150 - долярових стипендій, 13-200 - долярових стипендій.

Тому, що деяке число стипендій і пожертв вплинуло в часі, коли в Бразилії вже зближався кінець шкільного року, який там припадає на листопад, було вже запізно на призначення цих стипендій. Їх виплатиться стипендистам на 74-ий шкільний рік, який в Бразилії починається в березні.

В числі стипендистів була більшість середньошкільної молоді, головно ті учениці і учні, які мешкають в українських інститутах, де вони рівночасно вивчають українознавство, бо загальну освіту здобувають у бразилійських школах в портуґальській мові. Студентів вищих шкіл, було 16, вони всі мали індивідуальних спонзорів. Між студентами університету були студенти факультетів. економії, техніки, медицини, адміністрації, філософії. Студенти університету мали 200-долярові стипендії, хоча це покриває лишень частину коштів прожитку, оплат і книжок. В приватних університетах оплати дуже високі, в державних дуже низькі, але туди дуже важко дістатися на такі факультети як інженерія, чи медицина.

Вимогою одержання стипендії СУА є, окрім незаможности, також знання української мови, на що звертаємо особливу увагу. Знання української мови не у всіх наших стипендистів однакове. Деякі, хоча вже четверте покоління, пишуть поправно українською мовою, інші дуже слабо. Але наші стипендії заохотили молодь до вивчення української мови і це слідне у листах, які одержуємо, як рівнож нас повідомляють стипендисти, що вони тепер інтенсивно вивчають українську мову.

Кандидатів на стипендистів рекомендують українські організації і священики. У цьому відношенні СУА не є зв'язаний з якоюсь однією організацією, а співпрацює зі всіма організаціями.

Стипендистів зобов'язуємо втримувати листовний контакт з їхніми спонзорами, а ті що не мають індивідуальних спонзорів вдержують листовний контакт із референткою Суспільно Опіки Головной Управи СУА. Стипендисти, які не додержуються цієї вимоги, втрачають змогу на майбутнє одержати стипендію.

В загальному опікуни дуже вдоволені своїми стипендистами і вже зголошують свою дальшу готовість опіки над ними на 74-й рік.

Сподіємося, що листування стипендистів, зокрема коли йдеться про середньошкільну молодь, яка буде довший час в контакті зі спонзорами і нашою організацією, пов'яже їх якимсь чином з українським життям та причиниться до їх національноосвітнього почуття, як рівнож до зміцнення спосності серед українців.

Важливим чинником у Стипендійній Акції СУА є інформація, тому Референтка Сусп. Опіки ГУ втримує постійний контакт зі спонзорами та стипендистами, поміщує квартальні звідомлення зі Стипендійної Акції в українській пресі, щоб інформувати українське громадянство про хід Стипендійної Акції, вдержує постійний листовний контакт з українськими організаціями в Бразилії, Інститутами, священиками, приватними особами та дає оголошення до українських часописів в Бразилії „Хлібороб" і „Праця". В „Нашому Житті" поміщується постійно біжучі відомості відносно ходу Стипендійної Акції, як рівнож імена студентів і жертводавців.

У цьому звіті годиться згадати, що деякі Відділи СУА удержують стипендисток в Бразилії через Централю СУА вже від кількох років і це можна уважати за „первопочаток" теперішньої широкозакроєної Стипендійної Акції СУА. У звітному 73-му році було 15 стипендій Відділів.

Рівнож при Окружній Раді Північного Ню Йорку з приводу смерти сл. п. Марії Когутяк, довголітньої голови 57-го Від. створено постійний фонд ім. Марії Когутяк, з якого одержують стипендії дві студентки.
стипендії дві студентки.

Завдяки спільним зусиллям членства СУА, українського громадянства та української преси, заходами Союзу Українок Америки у звітному році дістали стипендії 81 учнів і студентів.

Складаємо подяку всім жертводавцям та спонзорам, що піддержали Стипендійну Акцію та цим виявили своє признання для справді великої ідеї, що поставлена в основу допомоги українській молоді здобути освіту та цим піднести громаду на вищий культурно-освітній рівень.

Від багатьох стипендистів приходять листи, в яких вони просять передати подяку всім тим, що допомагають їм здобути освіту.

Також дякуємо нашим прихильникам поза межами ЗСА, в далекій Австралії,які включилися в Стипендійну Акцію СУА та стараються придбати жертводавців на цю велику ціль.

Щиро дякуємо всім українським часописам, які вміщували статті та заклики про потребу піддержки Стипендійної Акції СУА.

В новому 74-му надіємося широко розбудувати Стипендійний Фонд СУА при активній участі і піддержці українського громадянства, українського духовенства і української преси, щоб допогогти якнайбільшій кількості учнів і студентів.

Зголошення про прийняття опіки над стипендистом, або пожертву на Стипендійний Фонд просимо слати на адресу Централі СУА. Стипендія для студента університету є 200 дол., для середньошкільника 150 дол. річно, можна посилати ратами або одноразово. Спонзор (опікун) дістає знімку і адресу свого стипендиста і є з ним в листовому контакті.

Всі вплати на стипендії, СУА переводить через ЗУАДК і їх можна відтягати від податку. Поширюйте клич „Українці ЗСА — Українському Студентові". Адреса Централі СУА:

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
4936 North 13th Street
Philadelphia, Pa. 19141

Д-р Теодозія Савицька
Референтка Сусп. Опіки Головної Управи СУА

Найуспішніші діячі УНСоюзу 1973 році, відзначені ювілейними відзнаками 80-річчя „Свободи"

Хоча від початку цього для УНСоюзу ювілейного і конвенційного року вже проголошено нову ювілейно - конвенційну членську кампанію за дальше збільшення УНСоюзу до 90,000 членів, то все ж мусимо також поглянути взад, щоб підсумувати минулорічні здобутки і згадати тих, які до цього найбільше причинилися.

Минулого року ми вели дві кампанії: цілорічну від першого дня 1973 року до 31 грудня того ж року і другу, півручну, яка обняла друге півріччя, як кампанія передконвенційна. Обі кампанії мали своїх окремих переможців і обі слід окремо підсумувати й оцінити. Недавно у „Свободі" були подані підсумки кампанії передконвенційної, подаючи переможців сімох окремих районів, поділених за стейтами, а в їх межах - трьох груп Відділів, поділених за числом їх членів. У всіх цих 21 одиницях, відзначено по трьох переможців, які одержали окремі нагороди, отже разом 63 особи.

Сьогодні подаємо підсумки цілорічної кампанії, яка проходила під гаслом розбудови УНСоюзу у вісімдесятиріччя його офіційного органу, щоденника „Свобода". Тому, що ці змагання відбувалися впродовж усього ювілейного року „Свободи", окремою, побіч звичайних, нагородою для найбільш заслужених учасників цієї кампанії були призначені ювілейні відзнаки „Свободи", золоті за придбання 25 і більше членів та срібні за придбання від 10 до 24 членів.

Нижче подаємо прізвища й знімки найуспішніших учасників цієї кампанії, тобто тих, які придбали бодай десять членів та цим заслужили собі на відзначення у 80-річчя „Свободи". Окремо подані ці, які придбали золоту й окремо ті, які здобули срібну відзнаку. Всі ці, які здобули золоту раніше, досягнувши десять членів, одержали також відзнаку срібну. На жаль деяке число наших „відзнаконосців", не прислали своїх знімок й тому вшануємо їх за їх труд тільки поданням їх прізвищ й їх здобутків.

Представляючи широкій громаді цих взірцевих союзових, а водночас загальногромадських діячів, хочемо поставити їх на приклад всім іншим нашим союзовим членам, а зокрема відділовим урядовцям, закликати їх піти слідом тих будівничих УНСоюзу та всієї нашої організованої громади, обличчя яких і числа їх здобутків, подано внизу.

52 осіб, які одержали золоті відзнаки, придбали для УНСоюзу разом 2,364 членів, а 100 організаторів, які придбали від 10 до 24 членів, разом здобули 1,366 членів. Цих 152 прикладних союзових діячів придбали в минулому році разом 3,730 членів, тобто 80% всього минулорічного здобутку членів, який виніс 4,668. На всіх майже 500 Відділів з приблизно 2,000 відділовими урядовцями, дві третини членів здобули лише 152 особи, а здобули 80% членів., лише 20% або точно 938 членів. Тільки подумати скільки членів ми могли б здобути, якби всі урядовці стали активними...

Та так не є і тим більше наше признання і подяка належить цим прикладним і заслуженим 152 особам. Прикладом їх працьовитости і ще більше прикладом наших можливостей є подивугідний факт, що в останньому місяці нашого минулорічного змагання, в грудні, ми здобули рівно 900 нових членів. тобто майже 20% всього річного прибутку.

Зорями минулорічних переможців є перших десять організаторів на нашій листі, кожний і кожна з яких придбав (ла) 50 або більше членів. З них перших п'ять, на крок чи два наблизилися до сотні членів! Між ними три чоловіки і дві жінки, що також є дуже притаманне нашим союзовим змаганням, в яких жінки беруть рівно жертвенну участь. Почесть бути першим поміж усіми, припала двом рівним переможцям Василеві Кобітові з Ром і Василеві Колодієві з Трой, а почесть бути найбільш успішною жінкою-організаторкою ювілейного року „Свободи" припала пані Квітці Стецюк, секретарці зі самої столиці Батька Союзу — Джерзі Сити й до того ще службовичці видавництва „Свобода"!

Скромна, але незвичайна мистецька виставка

Дуже милу несподіванку вчинило глядачам Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовуючи в Ню Йорку у власній ґалерії (мала партерова заля Літ.-Мист. Клюбу) виставку образотворчих праць та керамічної орнаментики Тані Осадци, майже зовсім досі невідомої як мистець в українських колах.

Таня Осадца в основі самоук, але останньо перейшла коротке школення в одній з американських мистецьких шкіл у Ню Йорку, що поставило її, як досі, на цікавій межі ще не переборених остаточно уподобань маляра-самоука та набутої у школі професійно трактованої мистецької техніки, не елімінуючи зовсім її природного тяжіння до площинности й підкресленої барвистости народних декоративних розписів. Навіть кілька картин з квітами наближають її до творчих засновків таких наших народних мистців декоративного розпису, як Тетяна Пата чи Ганна Собачко, а одна її картина своєю фантастикою укладу квітів і експресивно гарячим кольоритом нагадує світовідому, незвичайно талановиту народну малярку Катерину Білокур. Але й показана зовсім самостійна, ні від кого незалежна того роду картина „Будяки". Має вона елеґантно стонований кольорит, якусь дискретну матовість при насиченій, але майже пастелевій барвистості та цікаву композиційну мережу переплетів бадилля з квітами. Це, мабуть, найкраща олія на виставці.

Усіх оліїв на виставці заледве кільканадцять та ще одна акварeля. Крім квітів є ще кілька натюрмортів та один портрет. І цей портрет, помимо не вирішеної фактури, надто може пригладженої, та мимо деякої монохроматичної монотонії, має дуже добре схоплену вимову обличчя, психологічну експресію при одночасній скромності й безпретенсійності викінчення.

Керамічна орнаментика Тані Осадци, запрезентована на виставці більшою кількістю тарілок, ваз, глечиків і збанків, має дуже власний, особистий характер різних вигадливих меандрів і ритмічности взорів. Не наслідує зовсім ніяких наших народних керамічних орнаментів та кольористики розпису, а творить свій власний стиль керамічної орнаментики.

Прес. реф. О.М.У.А.

Співають степові „Кедрини"

Співацька Група Студенток „Кедрини" в Ріджайні, Саск.

Сидять (зліва): Катя Воробій (з гітарою), Марта Ю. Саґаш, Тамара Воробій, Уляна Сеґодня-Вацишин (з флейтою). Стоять (зліва): Романа М. Саґаш, зправа Надя Казимира.

У 1968 р., під час одного концерту в Ріджайні, виступила група середньошкільних учениць і в пластових одностроях, в супроводі двох гітар, проспівали декілька пісень. Чисті та милі голоси й добра гармонізація виконання, викликали симпатичну реакцію публіки. Ці молоденькі співачки, Таня, Тамара і Катя Воробей, Надя і Марта Казимира, а з ними кількакратно виступали також Надя і Галя Штендери, запросили вкоротці у свій склад дві сумівки, Марту і Рому Саґаш, і так ця сімка виступала на різного роду імпрезах у своїх організаційних одностроях, з всіма таборовими та іспитовими відзнаками, а приявні завжди щиро їх вітали. У програмках імпрез української Ріджайни, звичайно називали їх „Пластово-Сумівська Група", аж поки вони, ставши вже студентками університету, доповнили свій склад, прийняли назву „Кедрини" і стали неофіційною групою новозорганізованого студентського Клюбу, де вони становили активне ядро.

Чи хотіли ці студентки назвавшись „Кедринами" вичарувати образ та відсвіжити у пам'яті старших слухачів живий спомин про стрункі й розкішні кедрини з української землі, чи просто подобалась їм така назва з котрогось літнього табору їхньої організації не знати, але одне певне, що хотіли вони служити українській культурі, хотіли співати пісні про Україну, котрої ніколи не бачили, відчуваючи нерозривну, органічну єдність зі своїм великим і героїчним народом. „Кедрини" подбали про відповідні одяги і старались по можності часто відбувати проби і тим збільшувати свій репертуар. Деколи виступав з ними обдарований бандурист-співак Роман Онуфрійчук з університету у Вінніпеґу. Репертуар „Кедрин" це — понад 25 пісень, в тому такі як „Воля", „Берізка", „Іванку" з тужливим сольо Марти Саґаш, зворушливо-патріотичні „Карпати", „Волошки", „Чабан", „Очерет", „Вербиченько", „Ґарі-Ґарі", „Від синього Дону", „Як тебе не любити", „Зірвалася хуртовина", „Не шуми калинонько", „Ой вербо", „Циганочко", „Чотири Рожі", „Сонце згасло" та інші.

У понад 5-річній співацькій активності, „Кедрини" виступали кількадесять разів, з власними концертами, як наприклад „Вечір української пісні", та в програмах українських імпрез, що їх влаштовували КУК, або інші українські організації чи церковні громади, а також на запрошення Канадської Ради Багатокультурности, Радіо тощо.

Поза Ріджайною, де „Кедрини" співали, найбільше вони виступали в Саскатуні (кількакратно), Йорктоні, Мус-Джо, Айтуні та інших скупченнях українців в Саскачевані.

„Кедрини" співали без диригента чи мистецького керівника. В основному на два голоси, у деяких піснях ділились на три і чотири партії. Вивчувати пісні їм не було тяжко (гармонізували слухаючи платівки, або з нот на хор), бо всі вони знають основи музики, грають на інструментах, три з них дають лекції гри на фортепіяно, три з них вчились співу і мають стаж, співаючи у шкільних хорах (Марта і Рома Саґаш) або успішно, здобуваючи нагороди у сольоспіві на вокальних конкурсах (Айлин Саґанська). Неофіційним керівником групи є Надя Казимира, альт, грає на піяно, залюблена в історії, та має провідницькі та організаційні прикмети характеру. Конферансьє групи це — Тамара Воробій. Її наукові спрямування — економіка, але при цьому має талант до драми і мистецького слова. Виконання Тамарою Воробій „Кавказу" може бути прикрасою програми на сценах найбільших українських метрополій у вільному світі.

Найбільшою заслугою „Кедрин" і їхньої співацької діяльности був мобілізуючий вплив на студентів бути активними у своїм Клюбі й діяти разом з цілою громадою. Всюди, де співали „Кедрини" в українських скупченнях, приносили вони громаді тепло українського серця і ніжні звуки української пісні, патріотичної, народної, любовної... Своїми виступами вони дали доказ, що у відносно міцно мовно зінтеґрованих провінціях західньої Канади, тут роджена студентська молодь може і вміє співати і розмовляти по-українськи.

Коли пишуться ці рядки Саскачеванські „Кедрини" не співають. Молоді співачки закінчують студії, одні поглиблюють освіту, другі розпочинають професійну кар'єру. І так закінчивши з відзначенням економіку, на першій посаді у Монтреалі перебуває мґр Таня Воробій. На університетах Карлтону і Квінсу, одержавши стипендії працюють над магістерськими дипломами Надя Казимира і Тамара Воробій. У Саскатуні студіює медицину гітаристка і прекрасна у своїй безпретенсійности Марта Казимира. Вийшла замуж і виїхали до Вінніпеґу завжди усміхнена Уляна Сеґодня-Вацишин. Здобувши перший диплом, вкоротці перейде на дальші студії до іншого університету завжди педантна і прецизійна Марта Саґаш, а перед закінченням студій і вчительською посадою у котрійсь середній школі Саскачевану стоїть надійна співачка Айлин Саґанська. Залишаються ще деякий час тільки гітаристка і енерґійна голова студентського Клюбу Катя Воробій і все життєрадісна і рішена бути юристом Рома Саґаш.

З признанням відзначуючи в українській пресі корисну працю „Кедрин", щиро хочеться побажати їм доповнити свій склад новими силами і далі продовжувати традиційну вже діяльність, щоб вкоротці на сценах українських Заль Саскачевану, знову заспівали степові Кедрини...

С. Лисогірський

КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ УНСОЮЗУ Й КАНДИДАТИ НА НИХ! СТАТУТ УНС ВИМАГАЄ, ЩОБ КАНДИДАТ НА ДЕЛЕГАТА „ВИЯВИВ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ТА РОЗВИТКОВІЙ ПРАЦІ УНС", А 80-РІЧНА ТРАДИЦІЯ ВИМАГАЄ ВІД КОЖНОГО ДЕЛЕГАТА ПРИДБАТИ ПЕРЕД КОНВЕНЦІЄЮ ЩОНАЙМЕНШЕ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС. ПОДБАЙТЕ ПРО НЕЇ НЕГАЙНО!

За один місяць ціни сільськогосподарських продуктів зросли на 9 відсотків

Вашінгтон. — Від половини грудня минулого року до половини січня ц. р. ціни, плачені фармерам за сільськогосподарські продукти, зросли на 9 відсотків. Найбільше зросли ціни на м'ясо, але також підвищилися ціни на картоплю, пшеницю, кукурудзу та ярину. Департамент сільського господарства повідомив, що в наслідок цієї підвишки в цінах, плачених фармерам, в лютому ще більше зростуть роздрібні ціни харчових продуктів. Речник цього департаменту також заявив, що від 1967-го року до половини січня ц. р. ціни плачені фармерам за сільськогосподарський сирівець подвоїлися.

Увага! 11-ий ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ Увага!
ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.
— влаштовує —
в п'ятницю, 8-го лютого 1974 року
о год. 8-ій вечора
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 301 Палісайд Авеню, Йонкерс, Н. Й.
ДОПОВІДЬ
„АКТУАЛЬНІСТЬ ІДЕЇ НАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ПОНЕВОЛЕНІЙ УКРАЇНІ"
яку виголосить
Д-Р АНАТОЛЬ БЕДРІЙ
редактор „ШЛЯХУ ПЕРЕМОГИ"
До численної участи запрошує — УПРАВА

Увага! Монтреальці! Увага!
ПОВІДОМЛЕННЯ
Повідомляємо, що
РОЗГРИВКА ВЛАШТОВАНА
з приводу свята, яке відбулося для відмічення 80-ліття „Свободи" в Монтреалі
відбудеться
10-го лютого 1974 року
під час ВИСТАВКИ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ „ВЕСЕЛКА"
в ШКОЛІ РОЗЕМОНТ ГАЙСКУЛ
при 3737 Бобіс вул. Схід — Роземонт

Щасливі учасники можуть здобути двотомову Енциклопедію Українознавства в англійській мові, видану заходами й коштом Українського Народного Союзу.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в МОНТРЕАЛІ

НА ФОНД ВИДАННЯ
ЩОДЕННИКА НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ
і стенографічного протоколу з розправи Воєнного Суду над ген. Мироном Тарнавським, зложили:

МАРІЯ КОТИК і ДІТИ — в першу болючу річницю смерти б. сотника Томи Маріяна Котика — ціль яка близькою Йому була	$50.00
СТАНИЦЯ БРАТСТВА УСС в Клівленді — решутюча сума зібрана на вінок і похоронні кошти бл. п. б. сотника Жигмонта Олексина	30.00
ДАРІЯ ЧЕРНИК, Філядельфія, Па.	10.00
ВАСИЛЬ ШЕРЕМЕТА, б. вістун УСС, Ірвінгтон	10.00

Щиро дякуємо за Ваші пожертви.
В-во „Червона Калина"
P.O. Box 507, Church St. Station, New York, N.Y. 10008

ВИЙШЛИ З ДРУКУ
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ ТА ВАРІАЦІЇ ДЛЯ ФОРТЕПІЯНО
ДРУГИЙ ВИПУСК
І. БІЛОГРУД
Замовляти на адресу:
IHOR BILOHRUD
1845 So. Home Avenue Berwyn, Ill. 60402

- Ціна примірника з пересилкою один доляр 25 центів.
- Також є ще до набуття ПЕРШИЙ ВИПУСК (легкі). Перший випуск окремо — один доляр.
- Обидва примірники разом — два доляри з пересилкою.
- Школам та книгарням — опуст.

1,500 слухачів оваційно вітали...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

важко співати своєю рідною мовою", заявила Ганна Колесник під час прийняття в Українському Народному Домі, влаштованого після концерту цією установою в співучасті з місцевим Відділом Українського Конґресового Комітету Америки, в присутності понад 150 українських професіоналістів та представників 20-ох українських організацій. „Кожне слово ранить серце за тих, що терплять там, в Україні і з тими, що тут, у вільному світі, так тепло вітають нас, які прийшли, щоб сказати вам про ці терпіння".

Особистий артизм Ганни Колесник і змагання українського народу до волі, як нескорений дух його національного буття і культури становили зміст півтора-годинної програми українського мецо-сопрано, від клясичного репертуару першої частини до масстатичного-героїчного заключення „Виростеш ти, сину", до слів В. Симоненка під музику П Майбороди. Так сценічна поява солістки — як це відмітив критик престижевого „Ню Йорк Таймс-у" — як і до нюансів витончений її голосовий діяпазон цілковито полонили слухачів, серед них українців усіх прошарків, особливо багато студіюючої молоді. Ця остання особливо оплескувала фортепіяновий акомпаньямент 17-річного Володимира Ратушного, племінника співачки, який полонив авдиторію так своїм музичним талантом, як і своїм молодечим ентузіязмом.

Сантимент вдячної публіки висловили подяками і побажаннями в концертовому турне мґр Ярослав Рак та інж. Леонід Гусак, які серед численної групи молоді з цвітами передали співачці вислови вдячности та заохоти. Спонтанним „многолітствієм" на заклик одного із розентузіязмованих слухачів закінчено цей концерт Ганни Колесник в Ірвінґтоні.

Дарунками і словами подяки відвдячувалися українці метрополітального Нюарку Ганні Колесник під час прийняття в Українському Народному Домі безпосередньо після концерту. Аж тут, після „многолітствій" на честь співачки, її чоловіка Володимира Колесника, їхнього племінника-акомпаніста Володимира Ратушного, підняла таке ж „многолітствіє" усім українцям сама артистка, приймаючи із скромністю подарки, цвіти і ґратуляції від поодиноких організацій, представників яких покликував до слова інж. Микола Семанишин, майстер церемонії цього вечора.

Обвита китицями цвітів та подарками вдячних українців, Ганна Колесник залишала залю Українського Народного Дому, виїжджаючи в концертове турне по більших скупченнях українського поселення в Америці.

„Якщо Ню Йорк був для нас теплим, то Балтімор і Нюарк були для нас гар'ячими," — заявила Ганна Колесник під час прийняття в Народному Домі в Ірвінґтоні.

В суботу вечером, 2-го лютого, понад 400 осіб прослухали концерт Ганни Колесник в Балтіморі.

Між Сирією і Ізраїлем продовжуються збройні сутички

Тел Авів. — Упродовж кількох останніх днів в районі Ґолянських висот не припиняються збройні сутички між військовиками з'єднаними Сирії і Ізраїля. Звичайно, ці сутички є у формі артилерійського обстрілу, але 3 лютого сирійці заатакували передові ізраїльські позиції, у висліді чого прийшло до затяжного бою з використанням не тільки артилерії, але танків і легкої зброї. Обидві сторони понесли втрати. Незалежно від активности на фронті, ізраїльські та сирійські політичні чинники продовжують заходи щодо замирення. Сирійський президент Гафез ель - Ассад розпочав відвідини лідерів окремих арабських держав, щоб з'ясувати з ними ситуацію. Засадниче значення матиме його зустріч з королем Савдійської Арабії Фассалем. Як інформують західні коментатори, головну трудність Ассад має у своїй власній країні у зв'язку з цим, що політичні чинники Сирії не можуть погодитися щодо питання договору з Ізраїлем.

Вечірка-зустріч 82-го Відділу СУА

31-го грудня м. р. численно зійшлися членкині 82-го Відділу Союзу Українок Америки враз із родинами у церковній залі св. Покрови в Бронксі, на закінчення старого року, і привітання колишньої голови Відділу Зіни Раковської, яка приїхала на відвідини з Европи. Голова Відділу І. Клим привітала гостей і членкинь, і передала провід вечора імпрезовій реф. О. Гентіш.

По спільній молитві зібрані засіли до смачної трапези, яку приготовили господарські референтки Л. Волосянська і Г. Кандюк. Почесними гостями були п-во Раковські, а п-і Зіна поділилася своїми враженнями з Европи, головно з Німеччини. Розказала про український жіночий рух міста Мюнхену і українську громаду. Вечір переплітали різні веселі анекдоти, особливо фейлетон пера О. Гентіш, яка його вміло зуміла передати, вживаючи при тому мови Гриця Зозулі.

Новорічні побажання для поодиноких референток прочитала О. Лиско, а квартет Відділу відспівав в'язанку жартівливих коломийок пера І. Клим, присвячених п-ву Раковським.

Пресова реф., О. М.

1-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку, Н. Й.
щиро запрошує Громадянство на
ДОПОВІДЬ п-ні мґр СЛАВИ ҐЕРУЛЯК
„ПРО ЗНАЧЕННЯ МУЗЕЮ"
яка відбудеться
в суботу, 9 лютого 1974 р., о год. 6:30 веч., в Домівці СУА
108 — 2-га Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.
УПРАВА ВІДДІЛУ

ГАННА КОЛЕСНИК, МЕЦЦО-СОПРАНО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лесник, в її виконанні власне ці нові, сучасні, невідомі тут пісні („романси"), замість присипаних порохом минулого пісень Лисенка чи Січинського! Або, як цікаво було б послухати арій з опер Мейтуса, Цериківського, Жуковського, тощо, замість арій з опери „Тарас Вульба" Лисенка, яку від давна співали й співають усі українські меццо - сопрани в Америці!

Ще що до програми. Є в музиці твори, більші чи менші, про вартість яких можна дискутувати, в один, чи другий бік — але є й такі, які бездискусійно належать до вартісних чи безвартісних. До цих останніх без сумніву й безумовно належать три останні пісні програми Концерту, пісні, які замість щирої, сердечної чутливости, відкликаються, повні патосу, до слізливости, сентиментальности, а то й патріотичних почувань слухача — одним словом, пісні „душо - щипательні". Це характеристична риса дешевенької музики взагалі — і тому, на жаль, наприклад, музична тема з фільми „Love Story" настільки більше відома і популярна, як Дев'ята Симфонія Бетговена!

До цієї категорії належить і Баха, Ґуно „Аве Марія".

Ця пісня, яку в Америці виконується тільки в церквах, під час вінчання, але ніколи в Концертах поважних артистів.

Факт, що Ганна Колесник співала ці пісні, ані трохи не зменшує її вартости, бо цілком зрозуміле — в наслідок згаданої раніше ситуації з втраченими нотами — вона власне такі мала під рукою. Треба сподіватися, що в майбутньому, коли артистка „конечно" захоче виконувати ці українські пісні (які , до речі, в публіки мали найбільший успіх -- очевидно!), то співатиме їх „на біс", як наддатки, але не у друкованій програмі.

До речі, що торкається програмок: незрозуміле, чому організатори концерту не перевірили їх вигляду, чому одні заголовки були друковані великими літерами, інші малими? Вкралася теж нісенітниця в біографічній довідці про Ганну Колесник, в якій сказано, що вона вчилася „... у відомого музиколога, проф. Зої Гайдай". Зоя Гайдай була чудовою співачкою, оперовою прімадонною й називали її „музикологом" така сама дурниця, як нею є звичка, що недавно поширилася, називати титулом „маестро" — себто диригента оркестри — акторів, художників, поетів, тощо...

Хотілося б щоб у концертах такої поважної артистки - співачки, якою є Ганна Колесник, не було найменших недотягнень, навіть у вигляді й змісті програмок!

Акомпаніятором співачки був її 17-річний племінник, талановитий Володимир Ратушний. Він грав усі фортепіянові партії (до речі, піяністично не складні) часто й акуратно, але безумовно тихо і так-би мовити, в тіні, а не як рівнорядний партнер. У майбутньому він напевно дозріє і стане не акомпаніятором, але таки співучасником концертів — як воно й повинно бути.

Перший Концерт Ганни Колесник — до речі при особистому знайомстві, чарівної жінки й людини — на американському континенті треба визначити, як справжню подію, з якою треба її сердечно привітати й побажати їй найбільших успіхів - таких, як у Ню Йорку! — в усіх дальших виступах в Америці. Ганна Колесник це артистка - співачка мистецтвом якої можемо гордитися не менше, як можемо нею гордитися, як українською громадянкою й патріоткою.

Антін Рудницький

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого ВУЙКА
бл. п.
ТОМИ ВОДЯНОГО
довголітнього професора української гімназії в Тернополі,
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
в неділю, 10-го лютого 1974 року
о год. 12-ій дня
в церкві св. Юра в Ню Йорку
Друзів, Приятелів і всіх Його б. Учеників просимо згадати в молитвах душу Покійного.
ЕВСТАХІЯ з мужем СТЕПАНОМ ШУГАН
та вся Родина

З великим жалем і смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 24-го січня 1974 р. несподівано відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
СЕМЕН ОМЕЛЯНОВИЧ ШИРАЙ
народжений 27-го квітня 1901 р. в Опішні, Полтавщина.

ПАНАХИДА відправилась в неділю, 27-го січня 1974 р., в похоронному заведенні „Маркевич і Син" в Ню Гейвені, Конн.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 28-го січня 1974 р. в Українській Православній Церкві св. Покрови в Ню Гейвені, Конн.

Тіло Покійника поховано на Українському Православному Кладовищі св. Андрея в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Безмежним горем прибиті:
в Америці:
дружина — ЕФРОСИНА
син — ІВАН з дружиною МАРІЄЮ і синами: ІВАНОМ і ОЛЕКСАНДРОМ
дочка — ДУСЯ ПОПЕЛЬ з чоловіком і дітьми: БОГДАНОМ, НАТАЛКОЮ і МИРОНОМ
дочка — ВАЛЕНТИНА
в Україні:
мати — УЛЯНА ПЛАТОНОВНА
брати — МИКОЛА, АНДРІЙ, ПАВЛО з Родинами
сестри — ОЛЕКСАНДРА, ПАРАСКА, НАСТЯ, ЕВДОКІЯ з Родинами
сестра дружини Покійного — УЛЯНА ОЛЕКСІЄВНА ЦЮРЮПА з доньками: ЕВДОКІЄЮ і НАДІЄЮ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ та дітьми: ВІКТОРІЄЮ, ОЛЕКСАНДРОМ і ЛЕНОЮ

В СССР бракує паперу

В цілому СССР відчувається гострий брак паперу. Вже стало звичаєм усього населення, що до писання листів вживається папір з шкільних зашитів, бо паперові фабрики взагалі не виробляють доброякісного листового паперу. Натомість у клюбах, бібліотеках і інших т. зв. культурних центрах валяються цілі гори газет, журналів, брошур, книжок, яких ніхто не купує, не читає і взагалі ними не цікавиться. Крім того, всі промови та виступи Брежнєва друкуються в усіх центральних, республіканських, районових і сільських газетах, їх видають ще окремо у мільйонових тиражах. Останнім часом знову на клюбових полицях появилась уся брежнєвщина товстими томами у розмальованих обкладинках і знову ж таки у мільйонових тиражах. Для цього краму знаходиться папір у довільній кількості. Як висловлюються дослідники писань Брежнєва, тільки обмежене число, мабуть з обов'язку, читає ще сьогодні згадані промови. Вони, до речі, страшенно монотонні і стандартні, так, що читач не знає, чи висловлював їх Брежнєв вчора, минулого року, чи може взагалі ці фрази належать не йому, а котромусь з його попередників. Фабрики, колгоспи, клюби, а навіть райцентри скаржаться на недостачу паперу.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого та Невіджалуваного
ЧОЛОВІКА, ТАТА та ДІДУНЯ
бл. п.
ПЕТРА ПОЛЯНСЬКОГО
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА
дня 16 лютого 1974 р., о год. 8-ій рано в церкві св. Йосафата в Пармі, Огайо і св. Марії на Іст Клівленд, Огайо
Дружина — ВОЛОДИМИРА
Син — ЮРІЙ з дружиною АРЕТОЮ
Внучка — НАТАЛОЧКА
Проситься у цей день згадати Покійного у своїх молитвах.

У ПЕРШУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕСПОДІВАНОЇ І ПЕРЕДЧАСНОЇ СМЕРТИ,
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА і БАТЬКА
бл. п.
МИХАЙЛА ПОЧТАРЯ
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ:

СУБОТА, 9-го ЛЮТОГО 1974 р. — СЛУЖБА БОЖА в українській католицькій церкві СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж., о год. 7:30 вечора;

НЕДІЛЯ, 10-го ЛЮТОГО 1974 р. — ПАНАХИДА в українській православній церкві ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ в АЛЛЕНТАВН, Па., о год. 11:15 ранку;
ПАНАХИДА в українській православній церкві СВ. ВОЗНЕСІННЯ в МЕЙПЕЛВУД, Н. Дж., о год. 11:30 ранку;
ПАНАХИДА в українській православній церкві СВ. ВОЛОДИМИРА в ПАРМІ, Огайо, о год. 12-ій дня;

ПОНЕДІЛОК, 11-го ЛЮТОГО 1974 р. — СЛУЖБА БОЖА в українській католицькій церкві СВ. АНДРІЯ в Пармі, Огайо, о год. 8-ій ранку.

Про молитви за Спокій Душі Покійного просять —
дружина — ЛЮДМИЛА
та діти: АНДРІЙ і ГАННУСЯ

РОДИНА
бл. п. Володимира Дармохвала
переслала до Їх Блаженства Йосифа Кардинала Сліпого суму 200.00 долярів
на Фонд „ЦЕРКВА в ПОТРЕБІ"
Повищу суму вплатили:

ПЕТЕНІ Софія	$20.00
ПАРАХОНЯК Ярослав і Іванна	20.00
ПЕТЕНІ Володимир і Ірина	25.00
НИКИФОРУК Василь і Зеновія	25.00
Д-р СОБОЛЬ Теофіль і Ірена	50.00
СОБОЛЬ Ростислав і Христина	25.00
СОБОЛЬ Роман і Корнеля	35.00
Разом	$200.00

Замість квітів на могилу
сл. п. інж. Романа Баранського
на ПЛАСТОВИЙ ДІМ в Ню Йорку зложили:

ЯРОШ Марта і Евстахій	$20.00
ВИШНЕВСЬКИЙ Вячеслав	25.00
МОТИЛЬ Олександер	10.00
ДАНИЛЮК Евген	20.00
ДОРОЖИНСЬКИЙ Павло	25.00
САВИЦЬКИЙ Михайло	20.00
СОБОЛТА Богдан	25.00
ЮЗЕНЕВ Олександра і Михайло	20.00
КУРОВИЦЬКА Ірина	20.00
ГОЙДИШ Стаха	10.00
ХАМУЛА Галина	15.00
РОГОЖА Роман	20.00
ДАРМОГРАЙ Петро	20.00
АНДРЕЙКО Микола	10.00
ДУРБАК Тарас	10.00
БІЛОСТОЦЬКИЙ Тиміш	10.00
РОМАНКІВ Любомир	25.00
КРИНИЦЬКА Лідія	50.00
СТЕЦУРА Михайло	10.00
ЛАСТОВЕЦЬКИЙ Андрій	25.00
САЛЯК Володимир	25.00
КОРНАГА Володимир	25.00
ЯЦУШКО Марія і Роман	15.00

ІНДІЯ І КОМУНІЗМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

той час так допекли людям, навіть найбіднішим, що в наступних виборах за їх кандидатів була подана мізерна кількість голосів. Ганебно провалилася: Кілька разів до одвертих зударів між комуністами різних орієнтацій приходило при виборах у Південній Бенгалії, Лок Сабга, Білярі та Пенджабі. Хоч свого часу у півиборах (1969 і 1971 рр.) комуністи загально там дістали більшість голосів, але не змогли між собою порозумітися і мусіли творити місцеві коаліційні уряди, залучуючи до них і представників інших партій. В Індії є чимало міст, де комуністи стоять на чолі. Та й там вони діють окремо, міцно тримаються своїх партій, не знаходячи спільної мови.

Всі комуністичні зосередження відбувають свої окремі з'їзди, мають свої власні керівні органи, ухвалюють і виконують свої власні резолюції та постанови. Таким чином, в Індії не існує „єдиного комуністичного фронту", всі комуністичні партії не в'яжуться між собою, а навпаки, часто зводять одна з одною справжню „громадянську війну". На Заході багато з тих, хто цікавиться світовим комунізмом, згідні розглядати Індію як зразок того, що може чекати в майбутньому отой самий світовий комунізм.

Якщо ми є при темі „Індія і комунізм", то тут конче потрібно, бодай коротенько, також торкнутися взаємин Індії як держави і народу (чи народів?) з СССР та червоним Китаєм.

Ще московські царі допетровської епохи мріяли про „вільні шляхи" до Індії, до її казкових багатств (копалин золота і брильянтів) та морських портів. Переважно московські купці, які торгували з цією та в цій країні, поступово й наполегли в о ширили в Індії легенду про „царя в білокаменній Москві", що, мовляв, колись „принесе щастя й радість" усім індусам. Подібна пропаганда особливо розгорнулася за англійського володіння в Індії, граючи на почуттях індусів позбутися опіки Лондону. Червоний московський божок Володимир Ленін не раз при розмовах з делегатами Комінтерну говорив: „Коли комунізм пошириться на Китай, Німеччину та Індію, то тоді цілий світ поступово впаде до наших ніг". За перебування Нікити Хрущова при головній владі в червоній Москві, між Китаєм та Індією спалахнула війна (наслідком захоплення Китаєм Тибету та посягання тієї комуністичної потуги на Непал), в часі якої, єливе протягом кількох днів була вщент розгромлена індійська армія. Лише Хрущов, вживаючи енергійних заходів, аж до виявлення готовости СССР вступити у війну з червоним Китаєм, не тільки припинив просування останнього, а й змусив його відступити до кордонів Тибету. З цього менту, власне, швидко почали набирати гостроти взаємовідносини Китаю та СССР. Москва уже чимало спричинилася до економічної розбудови Індії, але переважно під оглядом мілітарного скріплення тієї країни. Так, в Індії побудовано чимало заводів чорної металюргії (чавун, залізо, криця), різних озброєнь, а навіть кілька підприємств, що виробляють танки та панцерні авта. Москва також переорганізувала та перевишколила все індійське військо, починаючи з генералів і до низу, зокрема усуваючи з нього ґандистського духа непротивлення злу. Те, переорганізоване та перевишколене Москвою індійське військо, не так довго після програшних боїв з військами червоного Китаю раптово та стрімголов напало на португальців, які тримали в своїх руках невеличкий шматок індійських земель. Таким чином індійське військо показало, що воно вже не те, яким було у війні з Китаєм, що московський вишкіл не минув для нього марно. У продовженні, включно аж до останніх днів Кремль усе затискує свої кліщі над Індією (шляхом багатьох торговельних та воєнних умов), зводячи її до стану майже свого слухняного сателіта. Індія завжди а при всяких випадках є по боці СССР, а останній безперервно пильнує аби червоний Китай там не зискав чогось для себе. Але тут має місце і дуже цікавий парадокс — червона Москва боронить Індію від комунізму, від того, щоб останній не прийшов там до головної влади, щоб не запровадив там свого устрою та не відірвав ту країну від західнього світу. Це тому, що Індія не Куба, Москві Індію утримувати своїм коштом не під силу, а тому хай індійці краще та більше використовують всіляку допомогу Заходу, в першу чергу Англії та ЗСА.

Комуністичний Китай навпаки — прагне Індію якось підпорядкувати собі, головно вирвати її з совєтської орбіти. Китайці зокрема, використовуючи кожну слушну нагоду, гостро виступають проти уряду Індіри Ганді, називаючи його і капіталістичним, і реакційним, і слухняним знаряддям у руках московських ревізіоністів. Через це в Індії Китаю бояться, а Москву вважають своїм опікуном та захисником.

Індія і комунізм, проблема взагалі дуже цікава і різнобічна, виповнена гострими суперечностями та поважними конфліктами не тільки в сучасній дійсності, але і в передбачення на майбутнє.

Мих. Килимний

Св. Миколай між дітворою в Асторії

В неділю, 16-го грудня 1973 року діти школи Українознавства при парохії церкви Чесного Хреста в Асторії зустрічали св. Миколая концертом колядок і щедрівок.

Програму того святочного концерту, в якому брали участь всі діти школи, започатковано колядою „Бог Предвічний". Відтак діти дошкілля, з якими працює А. Бідяк виконали інсценізацію оповідання п.н. „Зайчиків подарунок" Р. Завадовича, а вслід за тим учні нижчих кляс під керівництвом А. Цепко відспівали колядки: „Сійся, родися"; „Дзвіночки", „Іде св. Миколай", а також виголосили кілька віршів, якими запрошували гостей з неба.

Другу частину цісі вдалої дітячої імпрези виконали старші учні, почавши від 5-ї до 9-ї кляси. Проводила ними дир. школи Н. Хоманчук. Бездоганно на два голоси відспівали вони 10 коляд і щедрівок переплітаючи деклямаціями із змістом відповідним до цілости свята.

Під кінець останньої пісні, якою заповідалось прихід святого дідуся, на залю ввійшов Миколай втягнувши на санках 2 великі пачки із дарунками. Про ці дарунки кожного року пам'ятає парох о. В. Андрейчук ЧСВВ і в день Миколаївської імпрези доставляє їх, щоб роздати дітям учасникам свята. Св. Миколай, якого ролю виконував п. О. Марак, привітав присутніх людей на залі, а між ними катехита о. Маріяна Струса, поблагословив дітей, що так гарно співали на хвалу Бога і терпеливо очікували його приходу, почав роздавати подарки викликаючи наперед молодших, а потім старших дітей.

У підготовці й виконанні цеї традиційної діточої імпрези допомагали учителі: М. Нестерчук, М. Михайлів, Л. Більовщук, а також члени Батьківського Комітету М. Йовик, О. Івашко і інші.

Слідуючи за виконанням точок програми треба ствердити, що всі діти гарно и виразно вимовляли слова, а також мали добре опановані мелодії. Барвисті українські строї, веселі личка наводили на присутніх слухачів багато добрих і радісних думок. Немає сумніву — школи українознавства сповняють дуже важливу виховну дію у вирощуванні нового покоління.

Н.Х.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 9-го ЛЮТОГО 1974 р.

АСТОРІЯ, Н.Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Л. Українки 455 Відд. о год. 3-ій по пол. при 46-02 30 Рд. На порядку: звіти Управи і вибір нової на 1974 р. По Річних зборах відбудуться Звичайні, на яких буде вибір делегата та його заступника на 28 Конвенцію УНС, як рівнож обговорення пляну праці на 1974 р. — Управа.

ЧІКАҐО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. при 1915 В. 51-ша вул. На порядку: вибір делеґатів і їх заступників на 28 Конвенцію УНС. — Е. М. Блідий, секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Збори Т-ва ім. І. Франка 266 Відд. о год. 7:30 веч. в Укр. Гор. Клюбі при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір делеґатів і їх заступників на 28-му Конвенцію УНС та справа організування нових членів. Проситься чл. прибути на збори. — В. Труфин.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Симона Петлюри 422 Відд. о год. 3-ій по пол. в залі укр. правосл. катедри св. Володимира при 6740 Н. 5-та вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії, вибір Управи на 1974 р. та делеґатів на 28-му Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Протопр. о. Ст. Біляк, гол., Т. Хромчак, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ЛЮТОГО 1974 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. В програмі: вибір делеґатів на 28 Конвенцію УНС. — І. Ващук, гол., П. Федик, фін. секр.

ФЛИНТ, Міш. Звичайні загальні збори 303-го Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі, 3321 В. Пасадена. Якщо в означеному часі не прибуде вимагана статутом кількість членів, збори почнуться на пів години пізніше безогляду на кількість членів. Проситься чл. прибути. — Управа.

ЯНГСТАВН, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 230 Відд. о год. 4 по пол. у власній домівці при 914 Френклін, Аве. Збори відбуваються кожного місяця в другу неділю. Управа на 1974 р.: М. Мартинишин, гол., П. Ліщак, фін. секр., І. Сухар, рек. секр., І. Кріп, секр., М. Панкевич, кас. Проситься на зборах вплачувати чл. вкладки. — Управа.

НЕДІЛЯ, 17-го ЛЮТОГО 1974 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори 219-го Відд. о год. 11:30 ранку в залі 7th Day Adventist Church, Norman Rd. & Irvington Ave. На порядку: вибір Управи на 1974 р. та делеґатів на 28 Конвенцію УНС. Проситься членство прибути. Марія Юров, секр.

Український Народний Союз

— проголошує —

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ на академічний рік 1974-75

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних коледжів та університетів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), потребі фінансової допомоги та активности в українському громадському та зокрема студентському, житті.

Подання слід вносити до 31-го березня 1974 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч.7064. Тарзан кличе своїх приятелів

Ми мали нагоду втекти, коли я мав на собі маску, але тепер нема куди ховатися!

Прости мені, Тарзане! Я думав, що ти знахар!.. Тепер вони вб'ють нас обох!

Може й ні, Іто! Тільки запам'ятай цю лекцію з тактики...

...Завжди май щось у запасі!..

А-А-А-Е-Е-Е-А-А-А!..